

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni lahek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Anglija odobrava stališče Francije Mogočen vtis odločnega nastopa Francije — Angleška vlada pročuje nove možnosti za nadaljevanje pogajanj

London, 20. aprila. r. Londonski listi soglasno odobravajo francosko noto v razorožitvenem vprašanju. Vsaka koncesija Nemčiji bi samo ojačala militarizem nemških narodnih socialistov. Zaradi tega je pravilno stališče Francije, da razorožitev v sedanji okoliščini ni mogoča. Oboroževanje Nemčije je prisililo Francijo, da naznanja konec direktnih razorožitvenih pogajanj, kar pomeni isto kot konec razorožitvene konference sploh. Odkrita in jasna beseda francoske note je našla splošno priznanje. Ta beseda je prinesla, kakor pravi »Morning Post«, zopet svežega zraka v dušljivo atmosfero. Londonski večerni listi izražajo obenem željo, naj bi Anglija izgradila svoje zrakoplovne sile ter opozarjajo v zvezi s tem na graditev mnogih letališč v demilitarizirani porenjski coni. Angleški diplomatski krogi pričakujejo z največjo napetostjo stališča Italije in Belgije glede francoske note. Računajo s tem da bo italijanski državni podtajnik Suvich, ki prispe koncem tedna v London, pojasnil italijansko stališče.

London, 20. aprila. b. Razprave o proračunu so v angleškem tisku stopile v ozadje pred razpravami razorožitvenega vprašanja. Soglasno se izraža mnenje, da bo vprašanje razorožitve prenehalo biti predmet praktične politike, ako pomeni francoska nota zadnjo besedo v tej zadevi. »Daily Telegraph« izjavlja, da je francosko stališče napram nemškemu zahtevam popolnoma legalno, da se pa more koncem konca ta legalnost doseči le potom vojne.

Pariz, 20. aprila. r. Po poročilih angleških diplomatikov pariških listov londonski politični krogi niso bili iznenadeni po vsebini francoske note, s katero je francoska vlada odklonila angleške predloge. Že v teku pogajanj se je lahko opazilo, da bo Francija zavzela odklonilno stališče. Vendar pa angleška politična javnost resno računa z nadaljevanjem pogajanj. Istočasno pa izraža angleški tisk bojazn, da se bo med tem prišlo hudo tekmovanje v oboroževanju med posameznimi evropskimi pa tudi drugimi državami. Britanija se že pripravlja na novo oborožitev. V novi državni proračun so bili vnešeni potrebni zneski za zgraditev večjega števila novih angleških bojnih letal.

Predsednik razorožitvene konference Henderson namerava 2. maja odgovoriti v Zenevi, da se tam posvetuje z zastopniki prizadetih držav glede sklicanja glavnega odbora konference, ki naj bi se sestel 23. maja. Henderson bo po teh posvetovanjih stvil predlog, da bi se pogajanja o razorožitvi nadaljevala v primeru, da bi prišlo do desetletnega premirja v oboroževanju, kakor to zahtevata Italija in Anglija. Med tem naj bi posebna stalna komisija za razorožitev v Zenevi sestavila nov načrt za razorožitveno konvencijo. Vsekakor pa bi se morala zato nemška delegacija vrniti na razorožitveno konvencijo.

London, 20. aprila. r. Snodi se je sestel razorožitveni odbor angleške vlade, da prouči vsebino francoske note. Znanji minister Simon in predsednik razorožitvene konference Henderson sta imela sredi dolge konference. Simon je predlagal, naj se predsedstva razorožitvene konference, ki je bilo prvotno sklicano za 30. april, odgodi za nedoločen čas, dokler ne pride do novih diplomatskih razgovorov o nadaljnjem razvoju razorožitvenega vprašanja. Razorožitveni odbor vlade bo zasedal vsi dnevi in sestavljal novo noto, ki naj omogoči nadaljnja pogajanja, ker smatrajo, da Francija ni porušila vseh mostov.

London, 20. aprila. b. Reuterjev urad doznava iz italijanskega vira, da bo italijanski državni podtajnik Suvich po svojem prihodu v London 22. aprila razpravljal z zunanjim ministrom Simonom in lordom Edenom o zadnji francoski noti in o vsem, kar vsebuje ta nota z realističnega italijanskega stališča. Domnevajo, da je Italija mnenja, da je celo omejena razorožitvena konvencija boljša kot nič.

Italijanski komentarji

Rim, 20. aprila. r. Glede francoske note o razorožitvenem vprašanju pravi diplomatski sotruidnik lista »Sera« med drugim: Ni mogoče uvideti, kaj naj bi koristil zopetni pričetek razorožitvene konference, ki ga Francija zahteva. Ker so v središču vprašani vedno in vedno nemško-francoska nasprotnost, se ne sme pozabiti, da je Nemčija zapustila ne samo Društvo narodov, temveč tudi razorožitveno konvencijo. Ali mora smatrati v Franciji za mogoč sporazum med drugimi državami, ki bi se nato vsilil Nemčiji? Poleg tega se ne sme pozabiti, da dogodki na Daljnem vzhodu evropskim veselam nikakor ne olajšajo razorožitve. Ton, ki se opaja pri Japoncih v zadnjem času, da mislijo, Japonci bi hotela v Kitajski zavzeti monopolno stališče ter dobiti neomejeno oblast v vzhodni Aziji. To se ne more spraviti v sklad z upravičenimi interesi vseh drugih držav, zlasti ne s pravicami Kitajske do svoje neodvisnosti.

Milan, 20. aprila. r. Italijanski listi še niso objavili nikakih komentarjev o francoski noti, vendar pa se že iz njihovih naslovov kaže razočaranje in skrb za bodočo

nost. »Popolo di Italia« ugotavlja, da je francoski odgovor Angliji znak nespravljivosti odgovornih francoskih krogov z Nemčijo. »Stampa« smatra noto za manever francoskega generalnega štaba.

Na pravi poti

Pariz, 20. aprila. AA. Havas poroča: Listi pozornost motre razpoloženje, ki je nastalo v Londonu po francoski noti. Pri tem ugotavljajo z zadovoljstvom, da so noto zelo ugodno sprejeli tudi v Zenevi,

Bruslju, Varšavi, Pragi, Bukarešti in Beogradu. »Excelsior« navaja, kako je nemški propagandni minister Göttele izjavil, da je skušal francoski zunanji minister Barthou s to noto doznati, ali more Francija računati na svoje dosedanje zaveznike. Götteleovi računi se bodo pač pokvarili. Belgijko, maloantantno in poljsko časopisje toplo pozdravlja francosko noto in v splošnem pravi soglasno, da je francoska diplomacija krenila zdaj na pravo pot.

Dollfuss utira pot za povratek Habsburžanov

Po proglasitvi nove ustave bo prišlo do važnih izprememb na vseh vodilnih mestih

Dunaj, 20. aprila. r. Včeraj je vlada končala posvetovanja o novi ustavi, ki bo, kakor zatrjujejo, proglašena 1. maja. Pod vtisom javnega mnenja inozemstva je vlada opustila svojo prvotno namero, da v ustavi sami rešiti takozvano habsburško vprašanje. Postavila se je na stališče, da zakon o Habsburžanih in o ukinitvi plemstva ne spada med osnovne ustavne zakone, marveč da gre za navaden zakon, ki ga more vlada na osnovi starega cesarskega patenta po lastni uvidevnosti izpremeniti ali ukiniti. Pač pa bo z novo ustavo delnično ukiniten naziv »republika«. Glede habsburškega vprašanja zatrjujejo v vladnih krogih, da se ni dozorelo, ker še ni dosežen sporazum glede povračila svojačasno zaplenjenega premoženja Habsburžanov. Računa pa se s tem, da bo takoj po proglasitvi ustave preklican izgon Habsburžanov, da bi se omogočil povratek bivše cesarice Zite in nadvojvode Otona.

Veliko preglavico je delalo vladi vprašanje izvolitve predsednika Avstrije. Naposled je bil dosežen kompromis, po katerem bodo volili predsednika republike županji vse avstrijskih občin na osnovi trojnega predloga, ki ga bo sestavil vrhovni državni svet. V zvezi s tem zatrjuje, da bo sedanji predsednik avstrijske republike Miklas kmalu po proglasitvi nove ustave odstopil. Kot njegov naslednik se imenuje sedanji zvezni kancelar dr. Dollfuss.

V vladnih krogih so glede te spremembe zaenkrat rezervirani, vendar pa sklepajo v političnih krogih iz raznih drugih okoliščin, da so te informacije točne. Obenem s proglasitvijo no-

ve ustave se napovedujejo dalekosežne izpremembe tudi v vladi sami. Po teh informacijah bo najprvo izvedena manjša rekonstrukcija s tem, da bo stopil v vlado voditelj Heimwehra knez Starhemberg, ki bo zavzel mesto podkancelarja. Sedanji podkancelar major Fey bo povišan za generala ter bo imenovan za avstrijskega poslanika v Budimpešti. Imel bo specialno nalogo delati za zblizanje Avstrije in Madžarske v duhu habsburških intencij v cilju zopetne obnove avstro-ogrske monarhije. Ko se bo knez Starhemberg že dovolj uvel v državne posle, bo odstopil tudi Dollfuss, ki bo nato takoj izvoljen za predsednika republike, do čim bo knez Starhemberg postal avstrijski kancelar.

V dobro poučenih krogih potrjujejo, da je knez Starhemberg baš zaradi teh načrtov odpotoval v Rim, da bi tam izposloval odobritev teh načrtov s strani Mussolinija in s strani Vatikana. Po poročilih iz Rima se mu je to v polni meri posrečilo. Tako Mussolini, kakor Vatikani, odobravata dunajsko politiko in sta obljubila vso podporo.

V monarhističnih krogih so izzvale te vesti veliko zadovoljstvo, ker vidijo v tem najboljšo pot za čimprejšnjo izvedbo restavracije Habsburžanov. Vatikani je znan zagovornik takih načrtov, a tudi Mussolini ne vidi več nevarnosti za Italijo v miniaturi obnovi habsburške monarhije. Avstrijski vladni krogi pa se tudi nadejajo, da se bo posrečilo steti odpor inozemstva, zlasti Male antante, z gospodarskimi koncesijami v zvezi z reševanjem podunavskega problema.

Monroejeva doktrina Japonske

Po mnenju Japonske se ne sme nihče več vmešavati v zadeve Daljnega vzhoda — Razburjenje v Angliji in na Kitajskem

Tokio, 20. aprila. r. Med veliko zunanje politično razpravo v parlamentu je ministrski predsednik govoril o kitajskem problemu in poudarjal, da mora Japonska precizirati svoje stališče napram Kitajski. Velešile, ki menijo, da imajo svoje interese na Kitajskem, se namreč boje, da bi se Kitajska razkosala. Po mnenju Japoncev velešile nimajo nikakega pravega interesa na Kitajskem, marveč jim gre le za to, da ne pride do spora na Daljnem vzhodu. Japonci pa nikakor ne bodo dopustili mednarodne kontrole nad svojo politiko. Če se bodo velešile v bodoče še nadalje vmešavale v kitajsko-japonske zadeve, bo prav gotovo prišlo do razdelitve kitajske zemlje.

London, 20. aprila. r. Monroejeva doktrina, ki jo je proglasila Japonska, je izzvala v angleški politični javnosti veliko razburjenje in ogorčenje, ker vidijo v tem ogrožanje angleških interesov na Daljnem vzhodu. Sinoči se je o tem razpravljalo tudi v spodnji zbornici, kjer je več poslancev vložilo interpelacijo na zunanje ministrstvo. Zunanji minister Simon je v svojem odgovoru izjavil, da za enkrat tega koraka Japonske še ne more oceniti, ker še nima uradnega poročila, ki pa ga pričakuje vsak čas. Vsekakor pa bo angleška vlada tej akciji Japonske posvetila vso pozornost in čuvala interese Anglije.

Sanghaj, 20. aprila. r. Ves kitajski tisk se bavi z najnovejšo akcijo Japonske in označuje takozvano Monroejevo doktrino

Hitlerjev rojstni dan

Berlin, 20. aprila. AA. Državni kancelar Hitler slavi danes svoj 45. rojstni dan. Na njegovo izrecno željo so vse svečanosti in manifestacije odpovedane. Samo v evangelijskih cerkvah bodo po naredbi vrhovnega škofa Müllerja opoldne zvonili zvonovi. Hitler bo preživel svoj rojstni dan v svoji vili v Berchtesgaden.

Razkol med francoskimi komunisti

Pariz, 20. aprila. AA. Sinoči so po zidovih pariškega predmestja Saint Denis, kjer prebivajo večinoma komunisti, nalepli rdeče lepake, v katerih župan Saint Denis, komunistični prvak Doriot sporoča svojim volilcem, da je podal ostavko. Poučeni krogi trde, da se je Doriot v zadnjem času spri z vodstvom francoske komunistične stranke. Doriot odklanja komunistično taktiko v borbi proti desničarskim elementom. Razen tega komunisti zanemarijo Doriotu, da je s socialisti ustanovil tajni odbor za nadziranje desničarskih elementov.

Pater Hugolin Sattner

Ljubljana, 20. aprila.

Davi se je preselil v večnost Hugolin Sattner, ki je s svojim idealnim delom na slovenskem glasbenem polju v resnici zaslužil, da smo še živemu postavili spomenik.

Veliki mož je umrl kakor glasbenik s pesmijo v srcu in na ustnicah. Se v nedeljo popoldne je orglal. Napadla ga je lahka pljučnica in pojavili so se znaki ostarelosti na telesu, ki ga je ta močna in plemenita duša držala krepkega do visoke starosti 83 let. Z injekcijami so zdravniki bolnika še včeraj držali pri polni zavesti, ko je sprejel zakramente in se še živahno razgovarjal o muziki. Šele popoldne se ga je lotila zmedenost in zadnjikrat je komponist dirigiral svojo veličastno »Alelujo«. Kakor z onega sveta je zadonela pesem iz njegovih ust in resno je opozoril svoj odtotni preizkušeni zbor: »Natančno, natančno, gospodje! Ob trideset na eno po polnoči se je ločila od telesa velika luč njegovega duha, ki je v naši umetnosti svetila skoraj pol stoletja in bo žarela še stoletja.

Hugolin Sattner je bil rojen v Novem mestu 29. novembra 1851 in usoda mu je že v zibelko položila liro. Kot ljudsko šolec je prepeval na koro, na gimnaziji se je učil klavirja in igral gosli v orkestru, kot frančiškanski bogoslovec se je pa naučil v Gorici in v Ljubljani igre na orgle. L. 1874. je bil v Ljubljani posvečen za mašnika. Še v jeseni tega leta je bil imenovan za organista, učitelja na frančiškanski ljudski šoli in za učitelja

petja na gimnaziji v Novem mestu. Od l. 1890. je deloval v ljubljanskem frančiškanskem samostanu kot župnik gvardijan, provincijalni vikar, definitor in kustos.

Z njegovim prihodom v Ljubljano se šele pričela doba njegovega intenzivnega umetniškega ustvarjanja. Nepristano je podarjal svojemu narodu skladbo za skladbo, med temi tudi velika dela, kakršnih do takrat naša glasbena literatura sploh še ni imela. »Pogled v nedolžno oko«, »Na planine«, »Za dom med bojni grom«, »Zaostali ptice« itd. so pesmi, ki so se najbolj priljubile našemu narodu. Po študiju kontrapunkta pri mojstru Mateju Hubadu se je p. Hugolin posvetil komponiranju koncertnih del velikega formata. Leta 1890. nam je dal »Jettejevo pri-sego«, l. 1911. pa prvi slovenski oratorij »Assumptio« (Vnebovzetje), l. 1914. veliko kantato »Ojki«, l. 1916. simfonično pesnitev »Soči«, l. 1921. simfonično pesnitev »V pepelnici noči«, l. 1926. »O nevinosti« z orkestrom, l. 1927. romantično opero »Tajda«, l. 1931. kantato »V kripti sv. Cecilije« in zbirko mladinskih pesmi. Lani o božiču je poklonil svoje zadnje delo »Osem mladinskih pesmi« Glasbeni Matiči, kjer izidejo že prihodnji mesec, v delu je pa imel manjše pesmi o Materi božji. Kot komponistu sta mu blagoslavlje in plemenitost glasbenega izraza vse. Bil je vedno pobornik cecilijanskega petja in predsednik Cecilijanskega društva, najbolj pri srcu mu je bila pa Glasbena Matica, ki je bil pred vojno pravi delaven odbornik ter njen častni član in mu je postavila Glasbena Matica tudi spomenik pred svojim ponosnim domom. Za njo je žrtvoval vse in bil je srečen, ko je pred leti lahko blagoslovil hiše GM. Za nagrado mu je tedaj GM poklonila zlatnik za 100 Kr, ki ga je pa takoj spet poklonil za ta glasbeni dom. Ko je GM pred leti kupila svoji dve hiši, je bil za Aljažem on drugi darovalec, ko je GM poklonil svojih »Devet moških zborov«. Frančiškanski župnik je bil 26 let in je v tem času prav mnogo storil za cerkev, zlasti je pa skrbel za reveže. Bil je duhovit in blestajo govornik ter je tudi v knjigi izdal svoje apologetične govore. Kot človek je bil povsod priljubljen in od vseh spoštovan. Za svojim slavim bratom žaluječa še njegova sestra, ki ima na Tyrsevi cesti zavod za umetno vezenje, in pa brat, ki je upokojen drž. uradnik, a drugi brat je že pred leti umrl kot frančiškan.

Truplo pokopnega so položili na mrtvaški oder na frančiškanski pordi, »kjer se vrste množice častilcev iz vseh slojev, da se poslove od velikega moža. Pogreb bo v nedeljo najbrže ob 16.

Do zadnjega je veliki umetnik snoval in delal za čast našega naroda in mu ustvaril neprecenljivo vrednoto večne je-pote, zato mu pa ves narod s hvaležnostjo kliče: »Slava!«

Novi ministri prevzeli posle

Ministrski predsednik Uzunović o izpremembah v vladi

Beograd, 20. aprila. r. Novo imenovani ministri so včeraj prevzeli svoje posle. V svoji izjavi, ki jo je dal novinarjem, je ministrski predsednik g. Nikola Uzunović naglasil, da sestava nove vlade ne pomeni nikake spremembe političnega značaja in dodal, da bo vse delo nove vlade v notranji in zunanji politiki ostalo neizpremenjeno na dosedanjih političnih linijah. Prav tako je g. Uzunović rekel, da so te izpremembe narekovane zgolj iz poslovnih razlogov ter da so vsi pili novi ministri v vlado kot priznani strokovnjaki za posle svojih resorov.

Takoj po imenovanju so novi ministri prisegli, razen onih, ki so bili odtotni, med njimi tudi novi minister socialne politike dr. Fran Novak, ki pa je včeraj dopolnil položil prisego in takoj nato prevzel posle svojega resora od svojega prednika ministra g. Ivana Pucija.

Novi minister socialne politike g. dr. Fran Novak je rojen 1. oktobra 1877 v Šmarju pri Celju. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, pravne študije pa na Dunaju.

Napredovanje na ljubljanski univerzi

Beograd, 20. aprila. p. Na predlog prosvetnega ministra so napredovali v višjo skupino dr. Ladišlav Guzeli in inž. Milan Fakin, docenta tehniške fakultete v Ljubljani, dr. Ivan Tomšič, docent pravne fakultete v Ljubljani, dr. Ivan Rakovec, docent filozofske fakultete v Ljubljani in dr. Hubert Pehani, asistent medicinske fakultete v Ljubljani.

Albanski minister v Beogradu

Beograd, 20. aprila. r. Na povratku iz Prage, kjer je vodil trgovinska pogajanja, je prišel sredi v Beograd pomočnik al-

bankega znanega ministra g. Demetar Berasi. V Beogradu ostane več dni in bo vodil pogajanja za ureditev obmejnega prometa med Jugoslavijo in Albanijo.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2317.63 — 2328.99. Berlin 1345.14 — 1355.94. Bruselj 799.96 — 803.96. Curih 1108.85 — 1113.85. London 175.08 — 176.68. Newyork 3386.05 — 3414.31. Pariz 225.88 — 227.—. Praga 142.23 — 143.09. Trst 290.46 — 292.86 (premija 28.5 odst.) Avstrijski šiling v privatnem klirku 9.95.

INOZEMSKA BORZA.

Curih. 20. aprila. Pariz 20.38, London 15.83. Newyork 308.—, Bruselj 72.175, Mila. 26.25. Amsterdam 209.10, Berlin 121.55, Du. naj 56.80, Praga 12.84, Varšava 56.325, P. karešta 8.05.

Mednarodna fotoamaterska razstava

Otvorjena bo 5. maja — Najboljša dela mojstrov iz 25 držav so že v Ljubljani

Ljubljana, 20. aprila.

Za svetovni rekord v Planici dobi Ljubljana v kratkem drugo prireditve, ki je sedaj pise o njej ves svet. Že to nedeljo se namreč sestane razsodišče, ki bo razsodilo, katere fotografije bodo sprejete na mednarodno fotoamatersko razstavo v Ljubljani, ki bo otvorjena 5. majna v velikih in krasnih prostorih Hedetovne veletrgovine v Franciskanski ulici. Kakor znano, je pokroviteljstvo nad to za gled naše države velepomembno razstavo prevzel minister g. dr. Albert Kramar, ki kot amater s posebno vnamo podpira del razstavnega odbora s predsednikom županom dr. Dinkom Pučem. Pokrovitelj je od ministrstva izdejstvoval prav znane podpore za razstavo, ki se je udeležil vseh pet delov sveta, njenega ogromnega pomena za Ljubljano in vso državo se pa povsem zaveda tudi naša mestna mestna občina, ki gre razstavnemu odboru z največjo naklonjenostjo na roko. Tudi naša banska uprava je že naklonila skromno vsoto 500 Din, vendar pa upamo, da s tem še ni rekla zadnje besede. Ker bo razstava nadvse poučna tudi za naše obrtne fotografe, se pa prireditelji silno čudijo, da še ni med podporniki ZTOI. Kako inštruktivna bo ta razstava za poklicne fotografe, se pa tem bolj zavedajo češki poklicni fotografi, saj Zveza čeških poklicnih fotografar organizira oficijelno izlet svojih članov v Ljubljano samo zaradi te razstave, a največje fotoamatersko strokovno glasilo »Fotografische Rundschau« izda poseben zvezek.

Ljubljanski Fotoklub je s pripravi za to razstavo prevzel na svoja ramena silno odgovorno in težko breme, da tudi Jugoslovenci pokažejo svetlo, kako visoko smo že v tej umetnosti. Na drugi strani pa hoče Fotoklub dati vsem našim poklicnim fotografom, ki sami trde, da niso več sodobni, nadalje pa tudi vsem množicam naših fotoamaterjev najlepšo priliko, da spoznajo najodličnejša dela svetovnih fotografar in umetnikov, ki jih drugače vidimo le na mednarodnih razstavah v svetovnih veletržih. Oziroma pripravljamo odbor s klubovnih predsednikom g. Ljotom Pengalom na čelu je zadnje tedne noč in dan preobložen s delom, vsak dan se pa obetajo tudi vedno večji in večji stroški, vendar pa z vsakim dnem raste tudi pogum teh do skrajnosti požrtvovalnih idealistov, saj jim je tudi že zagotovljen največji moralni uspeh.

Že danes lahko z vso gotovostjo trdimo, da bo Ljubljanska mednarodna fotoamaterska razstava tako velika senzacija, da se bo lahko merila z uspehi v Planici. Kot rečeno, že danes pišejo vsi strokovni listi sveta, a tudi dnevni časopisi v vseh jezikih o tej prireditvi, ki bo spet pomenila naše ime po vsem svetu. Pismonoše več ne morejo zmagovati dela in člani Fotokluba morajo sami hoditi na pošto po velike zavojke s fotografijami, ki prihajajo tudi iz najbolj oddaljenih držav

sveta. Najboljša dela mojstrov iz 25 držav so že v Ljubljani. Prišlo je že prav mnogo pošilk iz Zedinjenih držav od umetnikov, ki slove za najboljše mojstre na svetu, več jih je iz Kanade, 4 so iz Južne Afrike, dobro so zastopane Anglija, Francija, Madžarska, Norveška, Belgija, Portugalska, Latvija, Španija, Švica, Švedska in bratska Bolgarija ter Poljska, prav tako pa tudi Nemčija. Iz Avstrije je navzile dunajski razstavi prišla obširna in izvrstna kolekcija, prav tako so pa najvišje kvalitete poslali Holandi, a najmočnejše je zastopana bratska Češko-slovaška republika, saj je svoja prav dobro dela poslala tudi že mnogo čeških poklicnih fotografar. Med razstavljalci so trije japonski mojstri, dva sta s Kitajske in pet jih je iz Indije, a dva prvotna amaterja sta poslala svoje mojstrovine celo iz avstralske Nove Zelandije.

Iz teh oddaljenih krajev so fotografije prišlele kot navadne poštne pošiljke, dokumenti pa po zraku. Tako je v sredo dobil Fotoklub pismo iz Bombaja v Indiji, ki je bilo oddano 10. t. m. in je prišlo do letalom v Atene že 15. t. m. drugo pismo je bilo pa oddano v Cromwellu v Novi Zelandiji v Avstraliji že 12. marca in je preko rta Horn ter Capetowna in Karahija priletelo v Atene tudi 15. aprila. Vseh razstavljalcev je že sedaj brez Slovencev okrog 200 s približno 1000 slikami, a najboljše je seveda zastopana naša država, saj se je udeležil zagrebški klub in več drugih klubov s prav velikimi skupinami, razen tega pa pride več klubov tudi korporativno na razstavo. Najmočnejša skupina bo gotovo skupina čeških poklicnih fotografar, ki pač znajo ceniti tudi amaterska dela in jim niti na misel ne prihaja, da bi prirejali svoje razstave v protest proti razstavam, kjer v glavnem razstavljajo amaterji, saj vendar med pametnimi strokovnjaki že popolnoma izginjajo razlike med amaterji in poklicnimi fotografar, na žalost pa naši obrtni fotografi vsaj do danes razstavo še ignorirajo, pa tudi trgovine s fotografiskimi potrebščinami bi jo lahko bolj poprle. Razsodišče bo res prav strogo, ker mora držati nivo razstave na višini drugih svetovnih razstav. Kdor še ni poslal fotografij, naj jih takoj odda predsestni ku g. Ljotem Pengalu na Poljskem nasipu št. 16, ker morajo biti vse fotografije že zbrane do nedelje jutraj, ko prične posilovati razsodišče. Kar se razsodišča tiče, se je pa vrnila na vabilu prav velika pomoč, ki bi lahko dovela do zamenjave četa g. prof. Alberta Sica. Kakor je tiskano na vabilu, v razsodišču bo pa seveda njegov sin in navdušen amater g. prof. Fran Sica, kar so domači fotografi že itak sami popravili. Razsodišče bo torej strogo, zato se bo pa tudi že vsakdo lahko postavil in čutil počaščenega, če bodo njegova dela pripuščena v družbo svetovnih kanonov

Lepo nacionalno zborovanje

Črnomelj, 20. aprila.

Nacionalizma naše lepe Bele Krajine ni treba posebej poudarjati. Ob vsaki priliki ga dokaže z besedo in dejanjem in zato je večerajšnji občni zbor JNS v Črnomlju moral doseči tako visok moralni uspeh.

Redni letni občni zbor sreske organizacije JNS za Črnomelj se je vršil večeraj popoldne v stekleni dvorani hotela Lakner, ki so jo napolnili meščani in vrli gospodari iz vsega sreza. Mnogi so prišli po 30 in več km daleč, da se pouče o najnovejših političnih in gospodarskih dogodkih. Navzoči so bili med drugimi tudi narodni poslanec g. Dako Makar iz Metlike, banovinski svetnik g. Evgen Lovšin iz Ljubljane in okrajni načelnik g. Trstenjak, ki jih je predsedujoči g. Karol Müller najprej srčno pozdravil in dal najprej besedo poslancu g. Makarju.

G. Makar je zborovalcem predvsem pomenil gospodarski položaj naše države in naglasil, naj se vsi dobro zavedajo, da sedanja kriza ni le naša kriza, marveč je to kriza vsega sveta, ki naj jo reši tista država, ki ji je tudi povod, t. j. Amerika. Naš sedanji parlament je prevzel vodstvo v časih, ko je bilo naše gospodarsko in politično življenje v razvalinah, a je kljub temu dosegel marsikatero lepe uspehe v korist države. Gospodarska tržišča izven naše države moramo v čim večjem številu in obsegu osvojiti, ker le od tega smemo pričakovati vsaj delno omiljenje krize. Njegovemu govoru, ki ga je končal s posebnim o sntuku in delu JNS, so zborovalci navdušeno pritrdili.

Ban. svetnik g. Evgen Lovšin je v skoraj dveurnem govoru podrobno poročal o gospodarstvu naše države in banovine zlasti glede na oba belokranjska sreza. Poudarjal je, da je delo banovinskega sveta, ki je le posvetovalni organ bana težko, a se vendar vsi z največjo resnostjo trudijo za napredek in povzdigo našega kmeta. Da bo mogoče samo z znižanjem carinske zaštite pridobiti nove inozemske trge za naše kmetijske proizvode, je danes gotova stvar. To pa bo imelo za ugodno posledico znižanje cen industrijskih proizvodov in povišanje cen kmetijskih. Na mere, ki naj jih pament odloči v tej smeri izboljšanja razmerja cen industrijskih in kmetijskih proizvodov čaka vsa država. V nadaljnjem govoru se je podrobno dotaknil elektrifikacije naše banovine, kmetijstva, živinoreje, vinarstva in sadjarstva, zadružništva in kmetijskih organizacij, gozdarstva, agrarne reforme v Beli Krajini, preostve, tehnični del, socialno zdravstvene pomoči Beli Krajini, trgovine, obrti in industrije in končno samega banovinskega proračuna. Zborovalci so mu bili za njegova izčrpna izvajanja zelo hvaležni.

Iz poročila tajnika organizacije g. Josipa Vardjana je razvidno, da članstvo stranke J.N. v črnomeljskem srezu prav lepo napreduje, dočim poročilo blaaginika g. Josipa Peršaka st. ni bilo tako razveseljujoče, kar se tiče gnotnih sredstev, ker belokranjski kmet danes najhuje občuti pomanjkanje denarja. Na predlog člana podzorstva g. inž. Janežiča so zborovalci dotedanjim upravnim izrekli razsodišče, kakor je bil

Zemunski akademiki v Kranju

Kranj, 19. aprila.

Z opoldanskim vlakom so se v sredo pripeljali v Kranj akademiki iz Zemuna. Na svoji turneji v naše kraje so se ustavili in priredili koncert že v Ljubljani in v Škofji Loki. Za svojo nadaljnjo pot pa so dobili kaj ostro napotilo ljubljanskih kritikov in zelo laskavo pohvalo Škofjeločanov. Radi priznavamo da je za napredek potrebna rigorozna in objektivna kritika in more vsako hvalisanje doseči pogosto obraten namen. Vendar mislimo da so zaenkrat zemunski akademiki v prvi vrsti akademiki in potem šele pevci in da je njihov glavni namen na tej turneji spoznati naše kraje in navezati stike z našimi ljudmi. Seveda s pomočjo pesmi, ki je gotovo najboljšje sredstvo v dosegu tega namena. Kranjci se ne ogrejemo radi še manj, če je mrzla prha že v naprej potlačila vsako veselje.

Tako smo torej z mešanimi čustvi vorejeli na kolodvoru iz 36 pevcev in 18 pevki sestavljeno skupino zemunskih akademikov, ki sta jih pozdravila v imenu mestne občine in Sokola gimn. direktor dr. Dolar in starosta br. Završnik. Po krajšem potisku v hotelih kjer so bili nastanjeni so si akademiki ogledali mesto obiskali grobove naših pesnikov Prešerna in Jenka skupali poznanstva zlasti z našimi akademiki in ponovno zadrževali, da bodo odnesli s seboj nepozabne vtise prirodnih lepot Kranja in okolice. Seveda pa so vsi nekam nervozno pričakovali čas koncerta. Ta se je vršil zvečer v veliki dvorani Nar. doma. Posetili so koncert vsi predstavniki uradov in mesta, zlasti pa naša mladina. Od strani meščanov pa kakor običajno in to pot še bolj umerno, ni bilo pravega odziva. Pred pričetkom je zemunske akademike pozdravil v imenu občine in vseh društev gimn. dir. dr. Dolar, ki jim je požel priskočno dobrodoščilo in pravilno naglasil pomen in namen te turneje. Jednato se mu je zahvalil v imenu zemunskih akademikov tajnik društva Staša Seperovc. Oba govora so navzoči sprejeli z burnim odobravanjem.

Zbor, ki ga vodi precej nervozni pevovalca g. Branko Cvejič, je nastopil s programom, obsegajočim po večini znana in tudi težka dela slovenskih hrvaških in srbskih skladateljev. Da klub nedostatkam, katerih glavni vzrok je bil trenutna indispozicija zaradi pretrujenosti in hripavost zaradi pretrute krvi, moremo reči da nas je zemunski akademiki zbor povsem zadovoljil. Pokazali so, da imajo mnogo ambicij in smisla za petje, da so prilično disciplinirani da je njih izvajanje dinamično lepo in smiselno nijnansirano in da razpolagajo z nekaterimi prav dobrimi pevskimi močmi. Zlasti sta nam ugajala Mokranjčeva rukoveta (VII. in X.) in pa Hubadova Gor čez jezerc, ki so ga izvajalci morali ponoviti. Po tej naši najlepši pesmi sta pevcevm v pohvalo izročila dva

Sokolici lep venec. Vsekakor moremo trditi, da so nam dragi Zemunci pripravili prav lep večer in gotovo dosegli vsaj moren uspeh in da nam bodo kot mili gostje po sedaj prestanem krstu vedno dobrodošli. — Danes jutraj so se zemunski akademiki odpeljali preko Vintgarja na Blek, zvečer pa odpotujejo v Celje, kjer jim želimo prav lepega uspeha.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov

Ljubljana, 20. aprila.

V restavraciji »Zvezda« se je sinoči vršil občni zbor Bolniške blagajne samostojnih obrtnikov v Ljubljani. Zborovanje, ki je bilo določeno za 19. uro, se je zaradi premajhne udeležbe pričelo šele uro kasneje, ko je bilo navzočih nad četrtino članov društva.

Občni zbor je s kratkim nagovorom otvoril predsednik g. Pristov in je takoj prešel na nadaljnje točke dnevnega reda. Iz poročila blagajnika g. Ivana Kersniča posnemamo, da je blagajna v preteklem letu izplačala svojim članom na bolniški podpori, zdravljenu in pogrebščini skoro 30.000 Din, na ime podpore iz starostnega podpornega zaklada pa 14.850 Din. Društveno premoženje bolniške blagajne in starostnega podpornega zaklada je znašalo ob koncu lanskega leta nad 164.000 Din. Na predlog računskih preglednikov so zborovalci poročilo odbora sprejeli v celoti in ga odobrili. Pri volitvah je bil z malenkostnimi izpremembami skoraj v celoti izvoljen dosedajni odbor s predsednikom g. Filipom Pristovom in tajnikom g. Al. Erjavcem. Zborovalcem je bil predstavljen novi pravilnik, ki določa smernice društvenega delovanja. O sprejemu tega pravilnika se bo bavil izredni občni zbor, ki se bo vršil v kratkem. Pred sklepom zborovanja so še razni govorniki opominjali članstvo, da čim prej poravnava visoko narasle zaostanke, ker se bo le na ta način mogla podpora točno in v polni meri izplačevati. Občni zbor je bil končan ob 22.

Zopet dva tihotapca ustreljena

Škofja Loka, 19. aprila.

Cepprav je naša državna meja dobro zastražena, vendar tihotapstvo bujno cvete. Ljudje se ne strajajo opominov, grežen in smrti ter lahkomišelnosti spravljajo svoje življenje v nevarnost. Teden za tednom zahteva tihotapška strast nove žrtve in ni še minil teden dni, ko so na državni meji graničarji ustrelili Martina Freiliba iz občine Sorice, ki je gnil kravo čez mejo. Toda tihotapci so neugnani: in zopet sta padli dve žrtvi tihotapške strasti.

V noči na sredo okrog polnoči je graničar v sektorju državne meje pri vasi Laniše v dolini Javorje, občina Osolica v Selški dolini, čul sumljivo hojo. Opazil je dva moška, ki sta se plazila proti naši meji. Graničar ju je pozval, naj se ustavita, toda drzna tihotapca sta bila prepričana, da ju vojak v temi in za skritimi grmičevjem ne bo videl. Namestu da bi se ustavila, sta začela bežati nazaj na italijansko stran. Graničar je še enkrat zaklical: »Stoj!«, nato je pa na slepo srečo streljal za beguncema. Oba strela sta tihotapca zadela. Prvi begunc se je zgrudil mrtev kakih 10 korakov od državne meje, drugi pa približno 25 korakov v bližini hiše posestnika Pavla Kušarja, tik državne meje.

Oblasti so še isto noč ugotovile identiteto ustreljenih tihotapcev; prvi je bil 25letni posestnikov sin Mirko Simončič iz Ljete, drugi pa tudi 25letni Slavko Voglič, sin trgovca iz iste vasi, oba italijanska državljana. Fanta sta imela pri sebi 157 litr in sta najbrž na naši strani hotela kupiti tobak, ki je bil menda za njiju že pripravljen.

Na kraj tragičnega dogodka sta prišli tudi naša in italijanska komisija. V naši komisiji so bili sreski načelnik Ivan Legat, zdravnik dr. Milan Gregorič iz Goranje vasi ter poveljniki graničarjev kapetan Jovanović, a Italijanov je bilo 18. med njimi kapetan miličnikov, policijski komisar iz Idrije ter več karabinerjev. Prišli so tudi svojci nesrečnih fantov Simončiča in Vogliča, ki so prosili, da jim dovolijo pokopati fanta na domačem pokopališču. Žrtvi tihotapške strasti so prepeljali v mrtvašnico v Novo Oselico.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 20. aprila ob 15: Konec poti. Dijaška predstava Globoko znižane cene od 5 do 14 Din. Izven.

Sobota, 21. aprila: Gospoda Glembejci. Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.

Nedelja, 22. aprila ob 20: Gospodična. Izven. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din.

Ponedeljek 23. aprila: Zaprt.

Torek, 24. aprila: Bratje Karamazovi. Gostovanje v Celju.

Ivan Levat zopet na odru naše drame. V soboto 21. t. m. nastopi po enoletnem presledku v naši drami zopet njen najodličnejši član g. Ivan Levat. Igra eno glavnih vlog v Križevci drami Gospoda Glembejci. Cene so od 6 do 20 Din. Predstava je izven abonmaja.

Premijera v drami Prihodnjio soboto bo v drami premijera enega najzanimivejših del letošnjega dramskega repertoarja. V režiji prof. Šesta se vprizori ta večer prvič na slovenskem odru Mojster Anton Hit. Glavni vlogi igra g. Mira Danilova in g. Kralj.

Nedelja v ljubljanski drami. V nedeljo 22. t. m. zvečer se vprizori v ljubljanski drami po globoko znižanih cenah od 5 do 14 Din veseliga Gospodična. Del dramskega ansambla pa gostuje isti večer v St. Vidu nad Ljubljano z dramo Karijera kanclista Vincica.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 20. aprila ob 20: Simfonični koncert v Unionski dvorani. Cene od 6 do 30 Din.

Sobota, 21. aprila: Knez Igor. Red C.

Nedelja, 22. aprila ob 16: Materinski dan. Izven. — Ob 20: Ples v Savoyu. Izven. Znižane cene od 8 do 30 Din.

Ponedeljek 23. aprila: Zaprt.

Torek, 24. aprila: Prodana nevesta. Izven. Znižane cene od 8 do 30 Din.

Velikostna Borodinova opera Knez Igor se poje v soboto 21. t. m. za red C.

Naslovno vlogo poje g. Primožič. V ostalih vlogah nastopijo g. Thierry-Kavčnikova, Golobova ter g. Marčec, Marjan Rus, Banovec, Zupan in Josip Rus. Opero dirigira kapelnik Stritof režija je Primožičeva.

Prodana nevesta v okviru češkega tedna. V torek 24. t. m. se poje kot izvenpredstava najboljša slovenska opera Smetanova Prodana nevesta. Vloga Kecalja bo pel g. Julij Betetto. Za to priliko je Prodana nevesta prezašedena v posameznih vlogah, deloma tudi na novo inscenirana in zrežirana.

Koncert kamniške „Lire“

Kamnik, 19. aprila.

Vsem onim, ki ljubijo pesem, je še v toplem spominu 50letnica prvega slovenskega pevkega društva »Lire« v Kamniku in ko je ob tej priliki Nj. Vel. kralj Aleksander odlikoval društvo z redom sv. Save IV. stopnje. Po tej večji prireditvi je »Lire« nastopala ob raznih prilikah, zlasti pa pri sokolskih prireditvah, v 52. društvenem letu pa je priredila v soboto, dne 14. t. m. v sokolski telovadnici svoj prvi letošnji koncert in s tem pokazala, da hoče ubirati pota jugoslovanske pesmi z isto ljubeznijo in požrtvovalnostjo kot v prvem polstoletju.

Zborovodja g. Ciril Vremsak je dovedel svoj zbor do popolne pripravljenosti, nastudiral kompozicije do potankosti in tako vsestransko, da smo imeli popoln umetniški užitek. Prvi del sporeda je zavzel 8 točk mešana, drugi del pa 6 točk mešana zbor skladateljev Bučarja, Prelovca, Mirka, Svetka, Försterja, Horvata, Kerna, Ka. Satnerja, Lajovica, Adamiča in Mokranjca. Vse točke so žele mnogo odobranja in zadovoljstva. Še posebej je vredno omeniti baritonista g. Josipa Grčarja, ki je ponovno pokazal svojo izrazito lirično stran v Prelovčevi: »O, da je roža moje srce« in v P. H. Satnerjevi: »Na planine«. Izmed ženskih glasov pa nas je prijetno iznenadila sopranistka gđ. Justa Tonijeva v Lajovčevi: »Zeleni Jurij«, za kar zaslužita oba vso pohvalo.

G. pevovodja je lahko z uspehom zadovoljen, zbor pa ima v njem vodnika, ki mu povsem zaupa, saj ga vodi — in ga je to pot privedel — do kar najlepših uspehov. Vsem pevcevm »Lirsem« pa za njih vztrajnost popolno priznanje v spodbudo k nadaljnjemu delu!

Zadnji trenutki morilca Markovića

Morilec beograjskega trgovca Stankovića, Mihajlo Marković, je bil davi v Beogradu obošen. Vesala so postavili že večeraj na dvorišču policije uprave grada. Pravosodno ministristvo je odklonilo prošnjo za pomilostitev in v Beograd je prišel večeraj iz Sarajeva krvnik Hart, ki pa ni hotel povedati novinarjem, zakaj je prišel, češ, da so se novinarji enkrat zmotili. Bilo mu je zelo neprijetno, ko so ga spoznali. Na vprašanje, ali je prišel obiskati Mihajla Markovića, je odgovoril: »Ne vem, prišel sem po privatnih opravkih«.

Na vprašanje, kdaj bo Marković obošen, je odgovoril, da ne ve, in tudi na vprašanje, koliko zločincev je že poslal na on svet, ni hotel odgovoriti.

Večeraj dopoldne je odšel predsednik beograjskega okrožnega sodišča Milorad Filipović v zapore okrožnega sodišča, kjer je čakal morilec Marković v samotni celici kazni za svoj zločin. Marković ni opazil sodnikovega prihoda, toda vsi so vedeli, da simulira versko blaznost. Na poziv oročnika je odgovoril, naj ga pustite pri miru. Sodnik Filipović mu je sporočil, da je prošnja za pomilostitev odklonjena, toda Marković se ni pri tem prav nič razburil. Na vprašanje, ali ima še kakšno željo, je odgovoril, da ne. Potem je začel mrmati nekaj nerazumljivega, nazadnje je pa dejal, da bi se rad čez nekaj dni sestal z odvetnikom Vujancem. Odgovorili so mu, da se ne more sestati z njim čez nekaj dni, ker bo jutraj obošen. Vprašali so ga, če hoče govoriti z odvetnikom takoj. Marković je odgovoril, da to ni potrebno. Ponujali so mu piti, pa ni hotel, češ, da drži dieto. Ko je Markovića žena zvedela iz listov, da je prošnja za pomilostitev odklonjena, je prosila, naj bi ji dovolili sestati se z možem. Mož je pa ni hotel videti. Potem so vsi odšli, ker ni hotel več govoriti z ljudmi. V njegovo celico je prišel paznik, da bi Markovića izmeril za krsto. Morilec je vprašal, kaj to pomeni. Paznik mu ni hotel povedati resnice, temveč se je izgovarjal, da mu bo krojač naredil novo obleko. In Marković je dejal: »Naj bo obleka lepa, kadar pojdem v samostan.«

Davi je bil na dvorišču uprave grada Marković obošen. Obošenje je bil vse do zadnjega precej miren in je pod večali imal še kratek govor, v katerem je dejal, da so drugi krivi, da je prišel tako daleč, kar so ga zapeljali na kriva pota. Prosil je vse, ki jim je storil kaj žalega, naj mu odpuste. Smrt je nastopila v petih minutah.

SPORT

ŽSK Hermes dobi moto sekcijo

Kakor znano, je Hermes edini klub v Ljubljani, ki se lahko ponaša z lepim ograjenim dirkališčem, ki ga je zgradil z velikimi materialnimi žrtvami. Kolesarske dirke na dirkališču, kjer gledalci lahko opazujejo vse faze borbe, so mnogo bolj privlačne kot one na cesti. Dava na je želja naših motociklistov, da bi tudi oni dobili za svoje prireditve dirkališče, ki bi odgovarjalo vsaj najprimitivnejšim zahtevam. V današnjih težkih časih je pač težko najti ljudi, ki bi dali za zgradbo dirkališča potreben denar. Vse pa kaže, da se bodo v najkrajšem času sanje prijateljev motociklističnega sporta uresničile. Na pobudo svojega članstva in prijateljev kluba, je vodstvo Hermes sklenilo, da bo preuredilo svoje dirkališče, da bo sposobno tudi za motociklistične dirke. Ker so tozadnji stroški zelo veliki, pričakuje Hermes, da bodo morda najti čimilitelj njegovo stremljenje podprli in mu priskočili na pomoč.

V nedeljo ob 10 dopoldne bo v gostini Habjan, nasproti Keršiča, ustanovni občni zbor moto-sekcije. Na dnevnem redu je preureditev dirkališča in določitev programa na letošnjo sezono.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Petek 20. aprila katoličani: Sulpicij, Dragislav, Marcellin, pravoslavni 7. aprila.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Bratje Fratellini.

Kino Dvor: Lasca.

ZKD: »Razumem, gospod urednik« ob 14.30 v kinu Matici.

Ljudski simfonični koncert ob 20. Unioni.

Francoski institut predavanje prof. Richarda Zupaniča ob 18. v univerzitetni zbornici.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Bohinec, Rimeka cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Leustek, Rečljavska cesta 1.

Izpod sita

V Kurji vasi napredujemo v pravem ljubljanskem tempu. Celo električno uro so nam začeli montirati v cvetnem tednu na dolenskem mostu. Časopisje je soglasno dovoljvalo ta važen lokalni dogodek splošnega pomena. Dolenjci in lžanci s posebnim zadovoljstvom ugotavljajo, da se godi nekaj posebnega na mostu. Niso se zmotili. V sredo sta se ustavila na mostu dva lžanca ter se zagledala v čudovito moderno uro. Bilo ju je sram drugega pred drugim, ker nista poznala na neavdno uro, vendar sta se končno začela vpraševati, kakšna ura je prav za prav to, ki je le na drog pritrjena — luknja. Montirali so namreč le ograje za uro. Najbrž si še niso bili na jasnem, ali naj nam montirajo pečeno ali solčno uro. In kdo bi se tudi čudil, da bi bila ura skoraj padla v vodo, ko so jo montirali na mostu? Sploh teče čas v Kurji vasi mnogo počasneje in pomislite, cvetni teden je bil komaj pred mesecem! Kurjevaščani in lžanci se razumejo na sonce, ki jim kaže čas in zato je res potratu žrtvovati toliko za nje. Najbolje bi bilo, da bi v okviru namesto ure obesili klobaso, kar je še posebno priporočljivo iz tujkoprometne stališča. No, večeraj so z uro končno vendarle zamašili luknjo, le da kaže ura neprestano 6.

V Kurji in Hradskega vasi pa imamo še druge ideje, ki so prav tako vredne ušestvanja. Lani so dirkali pri nas s škroplnim avtomobilom, letos so pa očitno dočili drugo dirkalno progo. Zato predlagamo, naj zapole na račun bednostnega fonda dva nezaposlena, ki nam bosta škroplila ceste s kanglicami.

Iz Novega mesta

Glasbeni večer priredi Tujsko prometno društvo v Kostanjevici na Krki, nedeljo ob 20. v dvorani hotela Butar. To je takorekoč prvi glasbeni večer v Kostanjevici na Krki, katere tujsko prometno društvo ni uvidelo samo zavoljo gnotnega dobička, potrebe glasbenega večera, ki ga bodo tržani gotovo veselili, temveč tudi zavoljo reš kulturne iniciative, ki naj seznanja ljudi z lepoto glasbe in z vsem, kar je z njo v zvezi. Na programu je opera v enem dejanju »Vražja Helena«, po besedilu, glasbi in režiji Novomeščana g. Slavka Strajnara. Po odmoru ima pa bogat program salonske orkester, vmes pa so solo točke pevcev. Poleg salonskega orkestra v Kostanjevici sodelujejo pri prireditvi tudi člani sokolskega orkestra iz Novega mesta.

Elan na bojišču. Po dolgem odmoru se nam bo zopet predstavil naš neumorni Elan, ki bo nastopil v nedeljo dne 22. t. m. ob 14. uri proti karlovški SK Sparti. Za tekmo vlada že sedaj veliko zanimanje med občinstvom, ki bo zopet napolnilo Loko.

V soboto zvečer se ponovi v sokolski dvorani »Deseti bratec. Kot znano, je dosegla premiera velik moralen in gnoten uspeh. Zato bodo prišli na svoj račun vsi oni, ki niso mogli k prvi vprizoritvi zaradi prenapolnjenosti dvorane.

Strelska družina bo otvorila svojo letno strelšče v nedeljo dopoldne ob 10. uri. Pri otvoritvi bo igrala godba Godbene družba, ki bo imela obenem svoj prvi letošnji promenadni koncert. Strelšče leži na zelo idiličnem kraju ob Krki blizu Seidlovega mlina. Strelska tribuna stoji eredi javorjev, ki s svojimi gostimi kronami delajo prijetno senco v poletju. Na strelišču je tudi prostor za balinanje.

Solsko-vrtarski tečaj se je vršil v preteklem tednu za učiteljsko novomeškega sreza. Učiteljstvo se ga je udeležilo v lepem številu in s tem pokazalo velik zmišael za ta del solškega pouka, ki se bo idemom po absolviranem tečaju gotovo temeljiteje in praktičneje predaval. Pri otvoritvi tečaja je pozdravil v imenu učiteljske banovinskega solškega nadzornika solških vrtov A. Škulja solski referat g. Fran Zagorc. G. A. Škulj je v zanimivem in stvarnem govoru podal smernice in mišli, glede uredbe solških vrtov. Njegova izvajanja so prisotni učitelji sprejeli z največjim zanimanjem, za njih koristna zavedila pa se je predavatelju zahvalil sreski prosvetni referat g. Zagorc. Ob tej priliki se je izrazila želja, da bi se tečaji te vrste morali vrstiti

DNEVNE VESTI

— Za posrednice vasi Medvode in Spod. Pleterje, ki so se združili, akoraj vse imajo, je ban dravske banovine g. dr. Marušić ukazal iz banovinskih arhivov enkratni prispevek 18.000 Din.

— Orjaški nemški zrakoplov v Zemmu. 26. t. m. prileti v Zemmu eden največjih potniških zrakoplovov na svetu in največji zrakoplov »Hindenburg«. Aeroplan ima štiri motorje in v njem je prostora za 36 potnikov poleg pilota, radiotelegrafista in mehanika. Potniške kabine so v dveh nadstropjih, nekaj jih je pa tudi v kraljih. Kolesa tega zračnega orjaka merijo v premeru okrog 170 m, torej so visoka, kakor odrasel človek. Aeroplan ostane nekaj dni na zemunskem aerodromu, da se bodo lahko dvignili z njim v zračne višave predstavniki naših oblasti, pa tudi občinstvo. Zadnje dni aprila krene, kakor smo že poročali, 20 naših novinarjev s tem aeroplanom v Nemčijo, ki bodo gostje nemške vlade. Aeroplan jih pripelje po ogledu večjih nemških mest in zlasti nemške industrije zopet nazaj v Zemmu. — Nemški minister Röhmer, ki se je mudil nedavno v Dalmaciji, je izjavil, da se zelo veseli poseta jugoslovenskih novinarjev in da se bo sestal z njimi ali v Berlinu ali v Münchenu. Propagandni minister dr. Göttsche je tudi izrazil svoje zadovoljstvo nad posetom jugoslovenskih novinarjev. Dejal je, da jim bo dana priložnost seznaniti se z novo Nemčijo. Pripravljen je osebno pokazati in pojasniti jugoslovenskim novinarjem vse, kar jih bo zanimalo.

— Dom na Krvavcu. SPD opozarja, da je pot do Doma na Krvavcu shojena in toliko utrjena, da je dostop do Doma mogoč tudi nemušarjem. Za smučanje pa je snega dovolj na pobočjih Krvavca, Vel. Zvoka in v Tihi dolini ter je zagotovljena sijajna pomladanska smuka do sredine maja.

— Koroske novice. Na velikonočni torek so v Smarjeti v Rožu pokopali 26letno Anjo Božičev, po domače Fosijsko, istega dne pa tudi Alojzija Dobijakovo, po domače Tumpelovno. — 15. aprila je v Celovcu umrl 36letni slikar Benedik. — V sredo po veliki noči so pri Mariji na Zili pokopali bivšega župana Mihaela Otovica.

— Bogat ribolov. Zadnje dni so ujeli ribiči v Hrvatskem Primorju mnogo rib, ki so jih pa prodali zelo poceni. Izvoz v Italijo je močno nazadov, ker so na priiskih vlade cene živil v Italiji padle, cene rib od 20 do 30 odstotkov.

— Jezerski prelaz je, kakor nam poroča Avtoklub, za avtomobilek promet zopet odprt.

— Ječmen in pšenica v klasju. Iz Osijeka poročajo, da je ječmen na kmetijski ogledni in kontrolni stanici že v ponedeljek pognal klasje, čez nekaj dni bo pa v klasju tudi zgodnje vrste pšenice. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bil ječmen tako zgodaj v klasju.

— Rejce malih živalic. Ponovno opozarjamo na ta mesniček, katerega 4. številka je ta teden izšla v še enkrat povečanem obsegu in prinaša zelo zanimive in počeje članke in sestavke o reji malih živali iz polja peresa strokovnjakov in praktičnih rejcev. Vsakdo, ki se bavi s perutninarstvom, rejo kuncce, golobov, pičev, papige, ribice itd., bi moral biti naročnik tega lista, ki prinaša vsakemu nekaj. Naročniki so tudi deležni raznih lepih nagrad v obliki živali in predmetov. List se naroči pri upravi, Šenkov turn p. Vodiče nad Ljubljano. Letna naročnina znaša 30 Din.

Pri ishljasi sledi na kozarec naravne »Franz Josefovce« grencice, popite jutraj na tešče, brez muke izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravnik strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefovca« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki ter pri krčnih žilah, hemoroidih, obolenih prostati in mehurnem katarju. »Franz Josefovca« grencice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno vreme, temperatura bo padla. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu 29, v Sarajevu 28, v Zagrebu 28, v Skoplju 26, v Mariboru 23,9, v Ljubljani in Splitu 23. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,1, temperatura je znašala 14,6.

— V smrt zaradi živčne bolezni. V Zagrebu se je včeraj obesil bančni uradnik Ante Malič iz Makarske. V smrt ga je pognojila težka živčna bolezen.

— Umor bogatega kmetja. V sredo ponoči je bil umorjen v vasi Boreš pri Somboru bogati kmet Bartol Golobčič. Morilec mu je razklat lobanjo.

— Živega medveda ujeli. Gozdar Ivica Tokić je skakal v erodo blizu Bugojne drva in naenkrat je zagledal pred seboj medveda, ki se mu je bližal po zadnjih nogah. Tokić ni preostajalo drugega, nego spoprijeti se z medvedom. Zgrabila sta se, ta čas je pa prihitel Tokić na pomoč tovariš in posrečilo se jima je zvezati medveda, ki so ga pozneje odnesli v Bugojno.

— Razne nesreče in protepi. V Knafevi ulici se je včeraj zalzel s kolesom v voz 37letni France Cedilnik in si precej resno poškodoval desno nogo, da so ga morali prenesti v bolnico. — V bolnico so prepeljali tudi 82letnega delavca Nika Colariča iz Prečne, ki ga je v nedeljo v Gmajerjih neki cigan med prepričkom udaril v glavo. — Žrtve protena je postal 54letni delavec Alojzij Babec iz Kočevja, ki so ga v sredo v Kočevju v neki gostilni napadli in tako preleteli, da je poškodovan po vseh telesu.

— Strašna rodbinska tragedija. V Senti se je odigrala včeraj pretrpetljiva rodbinska tragedija. Kmet Stjepan Saraz je živel s svojo ženo že dolgo v prepiru. Žena ga je posilila, naj neha piti, pa ni nič pomagalo in tako ga je končno zapuščila in se vrnila k svojim staršem. Mož jo je včeraj vabil nazaj, včeraj je pa prišel k njenim staršem in jo znova pozval, naj se vrne, češ, da bo nahal piti. Ker ga žena ni hotela ubogati in ker mu je priznala, da je našla drugega, s katerim bo srečna, je mož pograbil nož in ga ji zasadil v prsa.

— Nesrečna ljubezna jo je pognojila pod vlak. V Beogradu je skočila pod vlak bivša avstrijska baronica Anita Berger-Albort uslužbena pri zavarovalnici Union.

Bila je iz zelo ugledne bogate sarajevske rodbine. Njen oče je bil pred vojno milijonar, njen stric baron Alberi pa več let guverner Bosne in Hercegovine. Pod vlak je skočila zaradi nesrečne ljubezni. Tudi njena mati se je zastrupila zaradi nesrečne ljubezni. Od prvega moža Bergerja je pobegnila, pa tudi v drugem zakonu z nekim knjigovodjo ni bila srečna. Tretja ljubezna jo je pa pognojila v smrt.

Iz Ljubljane

—j Danasnji simfonični koncert. Pomožni operni orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Polića izvaja dravi ob 20. uri v unisoni dvorani simfonični koncert, katerega spored sestoji izključno le iz del slavne češkega komponista dr. Antonina Dvořaka. Ker praznujemo v tološnem letu 30. obletnico njegove smrti, se vrši nocojšnji koncert v njegovo proslavo. Operni orkester bo izvajal velike uverture Čarnavai, dalje iz druge serije Slovanških plesov Številko 2, 8 in 7 in kit eklepno točko Simfonijo v g-duru, eno najlepših del nemirnega skladatelja. Cene za ta koncert so izredno nizke, sed-ži so od 6 do 30 Din. Občinstvo opozarjamo na nocojšnji večer. Obisk najtopleje priporočamo. Umetniški užitek bo brezdomno velik. Sedeži vseh vrst so na razpolago do 6. ure v Knjižarni Glasbene Matice ter od pol 8. ure dalje pred unisono dvorano.

—lj Pripravljalna dela za regulacijo Ljubljane so začeli včeraj. Na Sv. Petra nasipu so postavili barako za orodje in začeli so postavljati na bregu odrisice, ki bodo nanj vlačili iz struge material in z njega nakladali vozove na nabrežju. Bajne ne namaravajo letos izvažati materiala po stavbi železnice, nego ga spravljati na breg, od koder ga bodo odvažali z vozovi, najbrž s tovornimi avtomobili. Dokler ne bodo kontana pripravljala dela, ne bodo začeli delati v strugi, najbrž pa bodo delali že prihodnji teden v polnem obsegu. Že del časa vprašujejo mnogi delavci, kdaj se začne delo in tudi danes se jih je zbralo mnogo na Marjinem trgu, kot jim je bilo naročeno, da se naj zbero tam, ko začno delati.

—lj Ribji trg je dobro založen kot le more biti spomladaj, ko je dober ribolov. Vendar pa na morju ni še prave sezone za ribolov. Skušne so začeli prodajati šele zdaj, ki jih je navadno spomladaj največ. Prodajajo jih po 26 do 28 Din kg. Ne dvomimo se bodo še pocenile, lani so jih prodajali nekaj časa celo po 12 Din. Z dražimi morskimi ribami se prodajalci niso posebno založili, ker jih težje prodajo, zlasti ko je dovolj malih, cenjenih rib, giric, sardel itd., ki so jih danes prodajali po 20 Din kg. Pri boljših vrstah morskimi rib ni spremembe v cenah. Najboljše, ki prihajajo na naš trg, lubenji, bradač, orade itd., so po 40 Din kg. Precej več kot navadno je bilo danes rečnih rib, zlasti ščuk je bilo mnogo. Tudi rečne ribe prodajajo po nespremenjenih cenah, ščuke po 28 Din, smuč po 36 Din, belice po 12 Din kg itd. Zobji kraki so bili danes izredno tolsti, očitno žabam prija pomladno vreme. Najlepše krake so prodajali po 1,25 Din.

—lj Taksiranje računov. Z današnjim dnem je stopila v veljavo naredba glede taksiranja računov. Vse pa kaže, da bo povzročilo to delo mnogo križav in težav. Računov, ki jih izda država, še ni nikoder, po vseh trafikah je zmanjkal kolkov, na davkarji pa celo črtili. Imajo samo en žig za vse tisoče računov, ki jih morajo prežgati. Če nalepiš na račun štiri kolke po 25 para, ni več prostora, kamor bi napisal račun.

—lj Zdalj pa vrtnice. Časde smo že pisali, kakšne prijatelje javnih nasadov imamo v Ljubljani, vendar še ni bila izrečena zadnja beseda. Zdalj se priše na vrsto vrtnice v Tivoliju. Prijatelje vrtnice je pa tudi obiskal zasebnega vrtnarja in mu pofulil 80 vrtnic. V Tivoliju je izpulil in odnesel nekoliko manj vrtnic, kljub temu je treba obudovati njegove župnastvo. Menda nam ne bo treba dolgo čakati, da bodo začeli v Tivoliju puliti in krasti še kostonje.

—lj Uspeh. »udejstvovanje« mestanov v Dobroli ulici. O lepi preureditvi obrežja Gradašice in okolice v Dobroli ulici smo že pisali in omenjali, s kakšnim nam vdušenjem cepetajo po travi ljudje ter trgajo brezine. Uspeh tega njihovega udejstvovanja je, da so morali postaviti vzdolj ob cesti umetno kamnite stebre stošče oblike. Toda kljub stebrom ljudje silijo s polti in cest na travo, zato bodo morali napeti še bodoči žico ob bregu.

—lj Bratje Fratellini. Ta film v kinu Matiji je preračunjen samo na lahko in tudi prav napeto in zanimivo zabavo. Kriminalen je seveda tudi, vendar nam pa obenem pokaže na prav nazoren način življenje in delovanje v radio-studiju in radio-oddajni postaji. Bratje Fratellini so svetovno znani muzikalni klowni, ki se jim človek res mora nasmejati od srca. Glavno vlogo ima slavna igralka Olga Čehova, ki nam sijajno predstavi hohštaperico velikega stila, izvrsten partner ji je pa napovedovalec v radiu Maks Adalbert, sijajen igralec pa tudi Alfred Abel kot diplomat. V filmu nastopa izvrsten jazz, kakršnih smo tudi v filmu le še malo čuli. Gre za ukraden diplomatski dokument in za velik vlom v varijeteju, kjer vidimo vse zanimivosti velikega zabavišča. Tak film bo gotovo ugaljal Ljubljancem in zato je tudi prav dobro obiskan. — Opozarjamo, da so cene v Elitnem kinu Matiji znatno znižane in ja etanjejo sedeži od 1. do 14. vrste samo Din 6.50. Kdor hoče dobiti najboljšo mesto za to ceno, naj si sedeži telefonirno rezervira.

—lj Zmajev steg skavtov v Ljubljani poziva vse svoje članstvo, da se brez izjeme udeležijo razvija novih društvenih praporov v nedeljo 22. t. m. Zbor točno ob pol sedmih jutraj v drevoredu na velesanju. Razvijte ob sedmih na letnem gledališču v Tivoliju. V slučaju dežja razvijte ob enajstih dopoldne v mali dvorani Uniona. Vabljeni starši in prijatelji. — Vodstvo. —lj Združene gosposkiški podjetji v Ljubljani vabi svoje članstvo, da se udeležijo v čim večjem številu pogreba umrlega člana Biljila Tomaža, ki se vrši danes v petek, dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne izpred Skofije št. 14. — Uprava združenja. —lj »Ljubljanskega Sokolac« je zadelja zopet težka izguba: neizbežna usoda mu je iz njegovih vrst iztrgala dolgoletnega, zvestega člana brata Tomaža Biljila. — Bratje in sestri! Ko vam javljamo to žalostno vest,

vas obenem pozivamo, da se pridružite društvenemu odposlanstvu, ki bo blagopokojnika spremljalo na njegovi zadnji poti. — Zalmi sprevod se bo vršil danes ob 5. uri popoldne izpred hiše Škofije, Pred Skofijo 14, kjer se zberemo. Obklea civilna in smak. Blagopokojniku fasten spomin! —lj Komorni večer. V ponedeljek 23. aprila se vrši v dvorani kina Dvor tretji Slogin komorni večer, ki je posvečen klavirskemu kvartetu. Je to sestava vijoline, vijole, čela in klavirja. V tej zasedbi že dolgo nismo čuli koncerta v Ljubljani. — Člani kvarteta so gg. Trost Ivan (grosli), Šušteršič Vinko (vijola), Müller Gustav (čelo) in Svetel Herbert (klavir). Vstopnina je nizka. Vstopnice prodaja Matična knjižarna.

—lj Organizacija nezaposlenih ročnih in duševnih delavcev je danes brez dvoma važna, kajti le močna organizacija more kaj uspešnega doseči za omiljenje brezposelnosti. Treba je, da končno od teorij in lepih besed preidemo na praktično delo in izvajamo socialnost z dejanji. S samim ponizujočim razdeljevanjem nezadostnih podpor in miloščin ne bomo odpravili ali zaježili zla, ki ogroža danes posredno ali neposredno že slehernega. Nalogo, ustvariti tako organizacijo, si je stavilo društvo »Delo in eksistence«, in zato naj družstvu pristopajo nezaposleni brez razlike stanu ali spola, pa tudi vsi, ki čutijo socialno in jim hočajo pomagati v borbi za temeljno pravico slehernega človeka do dela in eksistence.

—lj Danasnja predstava ZKD filma »Razumem, gospod narednik« je vzbudila mnogo zanimanja, še več pa smeha in dobre volje. Ralph Arthur Roberts je v tem filmu tak, da prekaša samega sebe v svojih komičnih pozah. Kdor se hoče zabavati in prav od srca nasmejati, na si ogleda to filmsko delo. Predstave vsak dan ob 14.30. Cena 2.50, 4.50, 6.50.

Prekrasna romanca španskih melodij
južnega temperamenta in ljubezni
LASCA
Ljubezen, strast, hrepenenje
ZVOČNI KINO »DVOR«. Tel. 27-30.
Danes ob 4., 7. in 9. Vstopnina Dla 4.50, 6.50

Iz Maribora

— Tražnica smrti otroka. V Ribnici na Pohorju se je pripetila včeraj huda nesreča, katere žrtev je postal dveletni sinček posestnice Marije Fajsove. Otroci se je neopazeno izmuznil iz hiše ter pohitel k bližnjemu potoku, kjer je z obrežja padel v vodo. Tok je zagrabil otroka in ga zanesel pod kolesje žage posestnika Janeza Gašperja. Lopate kolesa so nesrečnemu otroku zmečkale glavo. Ko je mati pogrešila svojega edinka in pohitela za otrokom k vodi, ga je našla že mrtvega.

Iz Hrastnika

— Nedeljski sport. Za nedeljo 15. t. m. je tukajšnji SK Hrastnik povabil ljubljansko »Ilirijo«, da odigra prijateljsko nogometno tekmo. Zanimanje za njo je bilo med prebivalstvom izredno veliko in je tekmi prisostvovalo kljub temu, da se je istočasno vršil shod NSZ in pevski koncert Svobode, več sto ljudi. Kakor se je videlo, pa so menda za vedno minili časi, ko so ljubljanski klubi na dželji dosegali tudi z najslabšimi moštvii nad podeželskimi klubi hazenske rezultate. Takoi v potoku igre se je videlo, da za Ilirijo ta dan ne bo ravno vesel, ker je dobro razpoloženo moštvo SK Hrastnika neprestano napadalo nasprotnikova vrata. Vse prvi polčas je pripadal po sigurni nadmoči SK Hrastniku. Šele v drugem polčasu se je Ilirija nekako znašla in napravila več lepih potez, ki pa so ee ji domala vse razbile ob sijajno razpoloženi obrambi SK Hrastnika. Rezultat tekme je bil 4:3 v korist Hrastnika. Tekmo je sodil dobro in objektivno g. Oberlinter iz Laškega.

Iz Litije

— Učiteljsko zborovanje. V soboto dne 21. t. m. bodo zborovali naši učitelji, člani sreskega JUU v Višnji gori. Pričetek zborovanja ob 9. uri v poslopju narodne šole. Na dnevnem redu je razen društvenih zadev tudi predavanje strokovnega učitelja g. Žerjavi Alberta iz Trbovelj o sodobni mladinski literaturi.

— Pogreb uglednega železničarja. V torek popoldne smo pokopali na litijem pokopališču blagopokojnega Ivana Novaka, vpojenega železničarja. Pred petimi leti je stopil v zaslužni pokoj in si zagradil na Frtici dom. Na čel žalnega sporeda so korakali gasilci, za užaloščeni svojci, vdovo in tremi sinovi, ki so v uglednih službah v Bohinjski Bistrici, v Mariboru in v Ormožu, so stopali še ostali sorodniki, zlasti mnogo pa je bilo pokojnikovih tovarišev, ki so ee ob blizu in daleč prišli poslovit od Novaka pod vodstvom načelnika g. Turka in progovnega nadzornika g. Ronka. Železničarji so nosili tudi krogo dragrega tovariša Ivana. Pogreb je pokazal globoko stanovsko zavezestvitičarjev. Med pogrebom so gorele po Litiji vse luči čestne razsvetlevalce. Uglednemu pokojniku naj bo lahek večni sen, njegovim svojcem pa naše iskreno sožalje!

— Sreska skupščina JNS bo v nedeljo dne 22. t. m. ob 9. uri v restavraciji na Pošti v Litiji. Udeležili se je bodo delegati vseh krajevnih edinic iz našega sresa ter narodni poslanec g. Milan Mravlje in banovineki svetnik g. Birolla.

Iz Celja

— Nesreča na tratinčah. V kamnolomu zaposleni 49letni čuvaj Milan Ribič ob Sv. Roka ob Sotli je padel v noči na sredo tako nesrečno na tratinčah, da si je zlomil levo roko. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

— Redna seja celjskega občinskega sveta bo danes ob 18. v sejni dvorani na mestnem magistratu.

— Umrli sta v sredo dne 18. t. m. v celjski bolnici 68letna občinska reva Jožeta Freceotova s Planine pri Sevnici in 57letna kočarica Albertina Pelkova iz Rogaske Slatice.

— Zaključek dveh samaritanskih tečajev, ki ju je priredil ereški odbor Rdečega križa v Celju pod vodstvom zdravnikov gg. dr. Fišerja in dr. Podpečana in ki sta trajala dva meseca, bo v nedeljo dne 22. t. m. ob 9. dopoldne v prvem nadstropju Zdravstvenega doma. Tečaja bosta zaključena z javnimi izpiti.

Revščina se umika ...

V mestni gramozni jami in na Muzejskem trgu podirajo ljudem strehe nad glavo

Ljubljana, 20. aprila.
Boj so napovedali bedi, namreč samo kolibam, lopam ter sploh vsemu, kar dokazuje izjavljalo, da tudi v napredujočih mestih ni vse zlato, kar se sveti ter da je vsako mesto tem večja ubožnica, čim večje je. S posebno vehemenco so začeli podirati barake, s čimer imajo res mnogo dela. Teško je tudi nasprotovati podiranju barak, saj se zdi takšno »odstranjevanje« revščine tudi nekakšen akt napredka. V splošnem so ljudje veliki nasprotniki barak ter se radi zavamejo za to, da je treba barake podreti čim prej. Barake so »skandal«, radi se zgražamo nad njimi in mislimo, da je zadeva rešena, če jih podremo. Barakarje v splošnem prištevamo med ljudi, ki se na nje ni treba ozirati in je najbolje, da jih preženemo iz bližine bivališč »dostojnih« ljudi. In tako so začeli zelo energično trebiti barake v mestni gramozni jami. Z njimi bodo imeli še precej časa opravka. Včeraj so se pa lotili kolib na Muzejskem trgu.

Dolga leta je kazilo zanemarjeno zidovje, ki so ga skrivale, odnosno se posebno odkrivale reklamne deske, sicer lep trg. Bil je greh nad lepoto, intimno, če hočete, vendar pa ni nikogar hudo zbadal v oči. V Ljubljani je več takšnih »idiličnih« kotičkov, ki bi nam bilo kar hudo za njimi, če bi jih izgubili na mah. Tudi v tem je posebno tuda Ljubljane. Nekaj časa se je skrivalo za zidovjem na Muzejskem trgu skladišče kuriva. Včasih je pa imelo mestno vrtnarstvo tu tudi majhen vrt. Eni kolibi se pozna še zdaj, da je bila včasih majhen rastlinjak, nima stene na dvorišni strani. In v odprtem prostoru, pod pristrškom, sta stanovala dva človeka ne le poleti, temveč

tudi pozimi. V tej podrti sta še dva zaprt prostora, tudi stanovanji. Kdo bi se čutil, dandanes je vsaka luknja stanovanje. Čeprav se tolikokrat naglašja, da stanovanjske krize ni. Takšna »stanovanja« bi si morali ogledati zagovorniki napredka našega časa, ki vidijo vse v najlepši luči. Na idiličnem dvorišču ali vrtu je še ena koliba, kjer sta tudi dve stanovanji, razen tega pa še dve hišici na kolesih. To sta res sodobni hišici, najprimernejši za čas, ko mora biti človek neprestano pripravljen, da ga delo žirajo. Če imaš hišo na hrbtu kot polž, se lahko preseliš kompletno s streho. Iz ene komedijantske kolibe, ki je narejena iz karoserije avtobusa, se je izselil že pozimi Bosanec s številno družino, ena »hišica« je pa še naseljena. Prazne bo najbrž veseli ta ali oni stanovalci, ki mu zdaj podirajo streho nad glavo.

V petek so obvestili ljudi, da bodo podrli kolibi ter da se naj izselijo. Včeraj so pa res prišli mestni delavci z rovniki na Muzejski trg. Ljudje se še seveda niso izselili. Po nekakšnem čudnem naključju podirajo zdaj v mestni gramozni jami in tu ljudem strehe nad glavo. Zdalj je pač lepo vreme in se lahko širijo ter utrjujejo taborniška načela.

Muzejski trg bodo na ta način lepo razširili, park se bo povečal skoraj na polovico. V estetskem pogledu bo mesto seveda s to preureditvijo mnogo pridobilo, kar je treba pozdraviti. Toda pri vseh pridobitvah bi bilo treba vsaj nekoliko upoštevati tudi prizadele ljudi, da ne bo občina grešila na drug način. Revščina se ne more odpraviti z lepoto.

Še jih lahko naberejo v eni uri 10, se je nekdo odrezal mlad fant. Zato pa vidimo na vseh oglih vsake vrste ljudi. Nekaterim so z obrazov bere skrb in pomanjkanje, drugi zopet leže ob ocestah, tretji pa za hišnimi ogli skrbno preštevajo nabrani denar. Zlasti ob petkih in sobotah odhajajo z Jesenic na dobro nabesanih nahrbtnih v domače kraje, kjer kraljuje beda in glad. So pa tudi taki, ki včasih pravijo, da so brezposelni, a so vsoeno včasih zelo veseli in razigrani, da se kar v opoldanskih urah vozijo z okrašenimi konji in vozovi in prepevajo, ščadi včasih ni denarja ne za soi in ne za tobak.

— Krstna predstava izvirne komedije na Jesenicah. Delavsko kulturno društvo »Enakost« vprizori v nedeljo dne 22. aprila ob 20. uri v Delavskem domu na Savi slovensko novitelo »Zlato telec, komedijo v 5. dejanjih. Napisal jo je znani pisatelj nacionalni in kulturni delavec g. Jaka Spicar. — Igra, ki bo v nedeljo prvič na jeseniškem odru, vzbuja že glede na popularnega avtorja zelo veliko zanimanje med širokimi krogi našega prebivalstva.

DANES DRUŽABNI VELEFILM
S SVETOVNO ZNANIMI CLOWNI:
Bratje Fratellini
Sodeluje slavna OLGA CEHOVA
Predstave ob 4., 7.4 in 9.4 zvečer
ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

Iz policijske kronike

Ljubljana, 20. aprila.
V torek popoldne so domžalski orožniki ustavili 26-letnega krošnjarja Boža P. iz Dalmacije, ker je brez dovoljenja krošnjaril po domžalski okolici. Pri preiskavi so našli pri njem zlato damsko uro in dva prstana, za kar je trdil, da je kupil od nekake zlatarja v Tomislavu na Hrvatskem. Pozneje je pa zatrjeval, da mu je zlatino izročil neki krošnjar iz Ljubljane. Orožniki so mu vse skupaj zaplenili in poslali na policijsko upravo v Ljubljano, ker domnevajo, da je bilo ukradenko. Ura je zlata in z napisom Chronometre Rax, en prstan ima pet safirjev, drugi pa večji opal in znotraj žig F. S. Lastnik teh predmetov naj se javi na policijski upravi.

Policija je prejela tudi nekega tatu, ki je imel pri sebi skoraj nove gojzorce z gumijastimi napetniki in znotraj z napisom Čik. Lastnik naj se javi na policijski upravi.

V oktobru l. 1930 je bilo kleparskemu pomočniku Valentinu Avblju iz Ljubljane ukraden moško kolo. Avblj je sicer tatvino prijavil policiji, obenem je pa sam poizvedoval za tatoma. Res se mu je skoraj po treh letih posrečilo tatu izslediti. Neki Ivan C. iz Most se je vozil po kolesu, ki se je zdelo Avblju zelo znano in prijavil je zadevo policiji. Ivana C. so prijeli in so ugotovili, da gre res za Avbljevo kolo. Ivan pravi, da ga je kupil njegov brat od nekake neznanca, najbrž bo pa res, da ga je sam izmaknil. Zato ga je policija izročila sodišču.

Čudi se.

Teta pripravlja svojo prtljago. Jurček jo pa opazuje in pravi:

— Kaj že odptuješ, teta?

— Da, Jurček, jutri.

— To je pa res čudno. Saj je vendar papa dejal, da ostaneš zdaj večno pri nas.

Ponson du Terrail:

Lepa židovka

Roman.

Ta čas je krčmar odprl vrata, izprožil roko iz krčme in dejal: — Gospoda, dež je ponehal. Če se komu mudi, lahko mino nadaljuje svoj pot.

— Jaz moram takoj na pot, se je oglasil guvernerjev nečak. — Nevesta me že težko pričakuje.

— Tudi jaz moram na pot, — je pripomnil Castraisanec. — Kaj mislite, da nimam nobenega dela.

— Meni se sicer nikamor ne mudi, — je dejal chevalier de Casterac, — vendar bi pa ne imel nič proti, če bi se dala z ramo zlomiti ta ali ona bordeauxska vrata.

— Čuj, lenuh, — se je obrnil grof h krčmarju, — daj takoj osedlati naše konje.

— To se je že zgodilo, gospoda, — je dejal hlapec, ki je bil tisti hip vstopil v krčmo.

— Hajdimo torej! — Mladi prijatelj, — je dejal de Coarasse in segel Raoulu znova v roke. — Rad imam mladost in pogum. Ne jezite se name, če sem si malo prej dovolil pokarati vas.

— O, gospod grof, — je odgovoril Raoul smeje, — saj sem baš v letih, ko mi lahko svarilo in vsak nasvet samo koristi.

— Dragi gospod, — se je oglasil tudi Agenanec, — če vas zanese kdaj pot v Bordeaux, ne pozabite posetiti me v Chateau-Trompette, kjer boste vedno dobrodošli.

— Hvala za prijaznost, — je odgovoril Raoul.

— Če bi vas pot slučajno privedla proti Tarnu, — se je oglasil tudi Castraisanec, — ne prezrite na levem bregu visokega gradu, stoječega sredi štiridesetih kvadratnih milj zemljišča. — To je moj grad. Postrežem vam tam z vinom, proti kateremu je bordeauxsko pravi kis.

— Zadnji je stopil k njemu chevalier de Casterac.

— Tudi name ne smete pozabiti. Pot me vodi v Pariz. Povabil me je tja kralj, da mi izročijo poveljstvo polka. Če bi se vam morda zahotelo napraviti karjiero v vojski, bom imel vedno za vas epolet v zalogi.

Po teh bahaških besedah so Gasconci pozdravili Raoula ter zapustili krčmo.

Stari žid se je nasmešnil in obrnil k svojemu mlademu zaščitniku, rekoč: — Čeprav ne nameravate noči prispeti v Bordeaux, bi se mi mogli pridružiti in gotovo bi videli umešne gospode, kako potrpežljivo čakajo, kdaj se odpro vrata na topovski strel iz Chateau-Trompette.

— Kaj pa tista vrata, ki jim ostanejo zaprti? Ali se odpro pred nama? — Seveda.

Raoul de Blossac se je vprašujoče ozrl na žida.

II.

CAILLOUSKA VRATA

Žid se je kar naprej smehljaj. — Dragi gospod, — je dejal, — tu, tam in skoraj povsod sem uboga para, ki jo lahko plemiči zasramujejo in žalijo in ki ji ljudstvo po mili volji meče žalitve v obraz. V Bordeauxu pa ravno ljudje z menoj čisto drugače. To je nekakšno glavno mesto, v katerem živimo v največji slogi pred oblastjo, vojaštvom in civilnim prebivalstvom.

— Zares? — je vprašal Raoul.

— Nekoč so zahtevali od nas, naj se damo krstiti, pozneje so nam pa dovolili svobodno izpovedovati vero naših očetov pod pogojem, da se bomo izogibali vsakršnih akcij na zunaj. Zdaj pa se lahko svobodno izpovedujemo svojo vero, samo da v redu plačujemo davke in izpolnjujemo zakone.

— Ali pa sega ta tolerantnost tako daleč, da se vam ponoči odpro mestna vrata? — je vprašal Raoul.

— Da in ne!

— Oho!

Raoul se je vedno bolj čudil.

— Več vam ne morem povedati, — je nadaljeval Samuel. — Zagotavljam vas pa, da če bi se hoteli ponoči nastaniti v Bordeauxu, bi zadostovalo, da bi

krenili z menoj na pot.

— In vrata bi se odprla?

— Za to vam jamčim.

— Res bi ne želel nič drugega, nego prepričati se o tem, — je odgovoril Raoul, — toda bojim se...

— Bojim se?

...da bo moj konj preveč utrujen, ker ima že danes dolgo pot za seboj.

— No, če je tako, ga pa morate pustiti tu in krčmar, ki je moj prijatelj, ga pošlje jutri za vami.

— Pa vendar ne pojdem peš?

— Kaj še! Vzamem vas s seboj.

— Morda bi mi mogli preskrbeti drugega konja.

— Se nekaj boljšega.

— Ne razumem vas.

— Dovolite mi trenutek, da povečerjam, potem boste pa videli. Ker ste me obvarovali napada teh štirih širokoustnežev, mi dovolite, da se vam izkažem hvaležnega.

— Kakor vam drago, — je odgovoril Raoul.

Žid je sedel za mizo, hitro je povečerjal, popil kozarec vina in položil na prt dva tolarja, rekoč:

— Dovolite, gospod, da poravnam tudi vaš račun.

— Oh ne, ne, — je ugovarjal Raoul, — tega vam ne morem dovoliti.

Potegnil je iz žepa svojo mršavo možnjo in vzletel iz nje petico, kolikor je bil zapravil v krčmi.

Žid je nekaj časa molčal, potem je pa vstal, rekoč:

— No, zdaj pa pojdiva.

Raoul je ogrnil plašč, si pripasal meč, pozdravil vliudno, in odšel za starcem iz krčme.

Starec ni krenil proti vratom, voščim na cesto, kakor je mislil Raoul, temveč proti stranskim vratom v temnem ozadju izbe.

Ko sta prestopila prag tega tesnega izhoda, sta bila na bregu reke.

Od jugozapada je pihal močan veter. Garonna je zamolklo šumela in valila svoje umazane valove po strugi. Z gladine je odsevala v temno noč liki morskimi svetilkami jasna luč. Bila je svetilka enega onih velikih čolnov, ki služijo za prevažanje vina po Garonni.

— To je najin konj, — se je zasmehljaj žid, — in boljši je od kočije, ker prideva z njim hitreje naprej.

Stopil je prvi v čoln. Raoul mu je pa urno sledil po mostičku.

Štirje čolnarji so bili že pripravljeni. Eden je dvignil sidro, drugi je stopil h krmlu, ostala dva sta pa pograbila vsak svoj drog za določanje globčine reke. Odrinila sta čoln od brega.

Očka Samuel je sedel zadaj in Raoul de Blossac je prisedel k njemu.

— Zdaj mi pa dovoli vprašanje, mladi moj prijatelj, — je spregovoril žid.

— Še dvojce, če hočete.

— Ste namenjeni v Bordeaux?

— Da.

— Nedvomno hočete tam poskusiti svojo srečo. Oprostite mi radovednost in morda tudi malo nerodno domnevo. Ne bili bi niti prvi, niti zadnji plemič, ki je skušal pozlatiti svoj grb s kupčijami v Bordeauxu. Saj je trgovina docela blagoroden poklic. Tudi markizi že trgujejo z vinom, a baroni tu imajo trgovine s kolonialnim blagom.

Raoul je odgovoril na to smeje:

— Vaše vprašanje se mi nikakor ne zdi nedostojno. V Bordeauxu sem se namenil ne za to, da bi tam poskusil svojo srečo v trgovini, temveč, da se vkrcam na ladjo in odpotujem v Ameriko, kjer baš divja vojna.

— To je nekaj čisto drugega, — je vzkliknil žid. — Dovolite mi pa, da vas opozorim še na nekaj važnega.

— Izvolite.

— V krčmi ste malo prej dejali, da nimate nobenega premoženja.

— In nisem lagal.

— Dejali ste, da znaša vse vaše premoženje deset tolarjev.

— In to je res.

— Kapitanji imajo pa navado zahtevati za prevoz od vsakega potnika pošteno plačilo.

— Tudi meni je to dobro znano, — je odgovoril Raoul, — moram pa pripomniti, da imam v Bordeauxu premoženega sorodnika in nanj se mislim obrniti za pomoč.

— To je seveda nekaj drugega.

Samuel je obmolknil in ni več silil v mladega moža z vprašanji.

Močan tok je naglo odnašal čoln proti mestu.

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Z ministrom Albertom ni šlo — Ustanovitev nove delniške družbe — V ministrstvih slutijo sleparijo

In tako je prišlo 26. septembra 1933 do intimne večerje v salončku Cafe de Paris. Gospa Suzanna se je v avtomobilu Staviskega pripeljala v parlament po Hulina; odpeljala ga je v hotel Claridge k Staviskemu, tam so se sporazumeli in Hulin se je odpeljal v istem avtomobilu po ministra. Pri večerji so bili samo štirje: vojni minister, njegov podtajnik, slepar Stavisky in njegova ljubica. Stavisky je porabil to priliko in je zelo obširno razložil ministru, da ima v rokah

najboljše sredstvo proti brezposelnosti; ustanoviti veliko družbo za javna dela — to je bil stalno plašek madžarske špekulacije — ki bi občinam in javnim ustanovam posojala denar proti nizkim obrestim, poleg tega bi pa izdala obligacije, zajamčene z mednarodnimi obveznostmi, namreč z madžarskimi boni. Glavno pa je, da bi bile zavarovalnice vseh vrst dolžne obligacije sprejemati in v njih nalagati svoje rezerve — torej zopet enaka operacija kakor z bayonetskimi boni.

Vse je bilo pripravljeno, da bi ministru popolnoma pridobili: bombastično Alexandrovo poročilo, očitna nujnost njegove akcije, Hulinova podpora, lepota gospe Suzane in prijetno razpoloženje izborne gostije. Če smo videli toliko žalostnih pojavov v politični družbi okrog Staviskega, ugotavljamo takoj radostno nasprotje: navzlic vsej umetnosti zapeljevanja Alexander pri Albertu ni nič opravil. Minister se je informiral na konferenci v Vichy je sporočil Hulinu, da bi bile s tem težave. Hulin se je takoj odpeljal v Pariz k Staviskemu. Le-ta je pričakoval, da bo Albert naletel na ovire, in je imel svoj trumf že pripravljen. V predsedništvu ministrskega sveta je bil znameniti pravni izvedenec Paul Vinson. Od njega je izbral Stavisky obširno juridično mnenje o optantskih terjatvah, izzvenjavajoče v tem smislu, da bi se dale z dobro vero porabi kot jamstvo za veliko notranje posojilo. To izvedeniško mnenje je poslal zdaj Stavisky ministru Albertu z opozorilom,

da bo s to avtoriteto docela krit.

Rezultat je bil pa ta, da so Paula Vinsona upokojili, med ministri so se pa izmenjavali nazori, da je družba Staviskega zelo sumljivo podjetje.

Po dolgih pripravih se je torej ustanovila Caisse autonome 13. oktobra 1933 in že čez teden dni, 21. oktobra, je sklenila razpisati javno posojilo v znesku 500.000.000. Lastnega premoženja je imela takrat 22.000 frankov, a za opremo lokalov in za prve režijske stroške je šele zbiral denar med ustanovitelj. Vendar je pa že izplačevala vsake-mu

750 frankov za vsako sejo v upravnem svetu.

V razglasu za posojilo se o optantskih bonih ni govorilo. Družba je tam razglasila, da je njen namen preskrbovati mestni samoupravi in mestom v kolonijah cenjen kredit na velika investicijska dela, zlasti na gradnjo vodovodov in elektrarn ter na asanacijo. Mestne uprave so izdale za prejeto posojilo bone, plačljive po daljši vrsti let. Zavarovalnice in zavodi socialnega zavarovanja so bili dolžni sprejemati obligacije ali bone samouprave kot pupilarno varne papirje in v njih naložiti del svojih rezervnih fondov. S tem bi bila družba morala mobilizirati nov denar za nadaljnja posojila. Lastno posojilo družbe v znesku 500.000.000 frankov bo krito z mednarodnimi obligacijami v znesku 700.000.000, priznanimi na temelju trianonske mirovne pogodbe po vse signatarnih državah, med katerimi so Francija, Anglija in Italija.

Tudi v tem pomembnem stavku se torej skrivajo optantski boni; fantastične terjatve, iz katerih si je takrat Stavisky obetal 700.000.000 frankov, ni pa povedal, za kaj prav za prav gre, je kril z zvnečimi besedami »mednarodne obveznosti«, »signatarne države«, »Francija, Anglija in Italija«. Emisija je bila

razpisana za 965 frankov, obresti so bile samo 5,5%, zato pa naj bi pri izplačilu podpisnik dobil premijo 400 frankov, torej

za 965 frankov so mu obetali 1400 frankov.

Z izplačevanjem naj bi se pričelo že po desetih letih — Stavisky je že potreboval oddih — vsako leto naj bi se določalo z zbrebanjem in amortizacija naj bi trajala do leta 1966.

Še predno se je pa družba ustanovila, je napravil Stavisky velik oficijelni obisk v zunanjem ministrstvu. Minister je bil takrat Paul Boncour, toda njega Stavisky ni našel, sprejel ga je samo generalni tajnik Leger. Stavisky mu je pojasnil, kako velika stvar se pripravljala, da so na čelu politiki in diplomati, in prosil ga je za moralno podporo. Leger je referiral o tem ministru. Takrat se je tudi obrnil na Boncoura bivši maroški generalni tajnik Duvernoy, ali bi mu minister ne mogel

pomagati v upravnem svet maroške Državne banke.

Tega minister ni mogel storiti, v pogovoru o tem je pa Leger opozoril na novo družbo Caisse autonome, ki bi morda v nji Duvernoy mogel dobiti dobro mesto. Pogovor se je zaključil z medsebojnim sporazumom, da se bosta oba, Duvernoy in Leger, še informirala o novi družbi.

Te informacije so pa odrezale slabo. Leger je ugotovil, naj bi se vsa akcija opirala na optantske bone. Toda Alexandrovo špekulacijo z njimi je zasledovalo francosko zunanje ministrstvo od začetka zelo nezaupljivo, in že v maju 1933, ko je zvedelo, da jih kupuje Alexander na debelo, je poročalo o tem finančnemu ministrstvu z opozorilom,

da pojde najbrž za sleparijo.

Pa tudi od druge strani je bilo finančno ministrstvo opozorjeno. Še predno se je s Staviskym sestal, je bil minister Albert v splošnem informiran o Alexandrovem zaupniku poslancu Hulinu in vprašal je v finančnem ministrstvu, kako naj gleda na optantske bone. 7. avgusta je dobil od finančnega ministra Bonnetta odgovor, da Alexandrov načrt še ni jasn, da pa so optantski boni verziročno značilna in da jih ni mogoče priporočiti zavarovalnicam. Podobno pojasnilo je podal tudi George Bonnet pravosodnemu ministrstvu, da bi pazilo na zadevo.

Tekoči premog

Depresija na angleškem premogovnem trgu je prisilila vlado, da je začela podpirati z visokimi subvencijami izdelovanje olj iz premoga. Zato so začeli proučevati deloma hidriranje, deloma pa koksiranje premoga ob nizki temperaturi. Na prvi način se pridobivajo lahka olja, na drugi pa katran in težka olja, ki se lahko s hidrogenacijo izpremenijo v lahka olja in bencin. Tehnična parlamentarna komisija je proučila načrte in sklenila podpirati zgraditev 10 naprav za koksiranje premoga pri nizki temperaturi, in sicer v waleških premogovnikih. Vsak dan predelajo 1000 ton premoga in vsako leto bodo proizvajali 240.000 ton katranskega olja.

V Angliji opozarjajo na to, da podpirajo tudi drugod izdelovanje katranskih olj, iz katerih se izdeluje bencin lažje, nego neposredno iz premoga in tudi cenejšje. Tona premoga stane v Angliji 15 šilingov, koks pa 20 šilingov. Iz 240.000 ton katranskega olja se izdelajo 204 tone umetnega bencina, obenem se pa oprosti 85.000.000 m³ plina, ki ga bodo tudi prodajali. Zaposlenih bo 4000 rudarjev in 2000 tovarniških delavcev. Delnic družbe Low Temperature Carboation Ltd. je bilo izdanih 3.000.000, pa se je izkazalo, da jih je še premalo.

Misijonar kupuje deklice

Vodja katoliške misije v severni Avstraliji misijonar Gsell se je ustavil pred 23 leti na otoku Bahurst, oddaljenem 155 km od Port Darwina. Prebivalci tega otoka prodajajo svoje otroke japonskim trgovcem, ki jih pošiljajo domov kot sužnje. Misijonar je mislil, da bo to grdo navado odpravil, pa je naletel na hud odpor. Toda poguma ni izgubil in sčasoma se mu je posrečilo zbrati okrog sebe skupino žensk, ki so se dale krstiti. Možje seveda s tem niso bili zadovoljni in tako je napetost med njimi in misijonarji neprestano naraščala. Nekega dne je napadel misijonarja bojeviti domačin in zahteval, naj mu izroči 12 letno deklico, ki je spadala med najljubše misijonarjeve učenke. Domačin je trdil, da je dekletce njegova žena in da jo je misijonar ugrabil. Deklica je potrdila, da je res njegova žena, in tako jo je moral misijonar izročiti domačinom.

Toda še iste noči se je vrnila vsa obokana in z ranjeno nogo. Pol ure pozneje so bojeviti divjaki obkolili misijonarjevo kočjo. Bili so do zobe oboroženi in zahtevali so, naj jim misijonar izroči deklico, češ, da je prekršila zakone svojega plemena. Misijonar pa ni izgubil

glave in takoj je vedel, kako bo mogoče deklico rešiti. Kupil jo je od domačinov za zavojček tobaka in vrečo bele moke; tako je postala njegova sužnja in obvarovana je bila osvete svojega plemena. To je dalo misijonarju pobudo, da je začel kupovati otroke, zlasti deklice, ki bi bile sicer prodane Japoncem. Plačeval jih je povprečno po 2 funta šterlinga. Zdaj je že 124 deklet na varnem in pod zaščito misijonarjev na otoku Bathurst. Ko izpolni dekle 15. leto, se lahko omoži po svoji volji. Na otoku ima že 40 katoliških zakonskih parov domove.

Iz Poljčan

Koncert Sokola. Glasbeni odsek tukajšnjega Sokola, ki ima svoj pevski zbor (pevovodja br. Zivko Janko) in orkester (vodja br. dr. Hronovskij) je priredil v nedeljo prvi koncert, ki je prav lepo uspel. Za sokolsko koračnico je nastopilo 25 pevcev (zbranih iz vseh tukajšnjih slojev, ki po dnevnem delu žrtvujejo za lepo petje svoje proste urice) in zapelo nadvse pohvalno 6 pesmi. Za njimi je zaigral sokolski orkester, nato pa je nastopilo 12 pevcev sosednega studenjskega zbora, ki je pri tej priliki pri nas prvič nastopil in to s prav zadovoljivim uspehom. Nato sta po orkestralnih točkah zapela še združena zbora, kar je posebno ugajalo in so morali nekaj pesmi ponoviti. Zaključil je koncert sokolski orkester s Hronovskega koračnico, ki jo je moral ob splošnem odobravanju ponoviti. Občinstvo, ki ga ni bilo ravno malo, če pomislimo, da so pridivite Sokola precej pogoste, je odhajalo s koncerta zelo zadovoljno, kar je tudi dokazovalo dolgotrajno pleskanje po vsaki odpele pesmi obojno odigranim orkestralnim komadom. Zanimivo v tem pravcu poizkusov dalavcem še mnogo lovork!

Roko si je zlomil. Ko je šel te dni učenec I. razreda Andrej Turin iz šole domov, ni bilo čez potok običajne brvi. Deček je prešel čez vodno točko nerodno, da si je pri padcu zlomil roko pod komolcem in moral tako nekaj časa ostati doma.

Iz Kamnika

Gostilničarska zadruga je imela te dni svoj občni zbor ob lepi udeležbi članstva. O delovanju je poročal predsednik g. Anton Cerer. Omenil je nekatere težave, ki tajejo danes gostilničarski stan, poročal o reorganizaciji zadruga po novem obrtnem zakonu in pozival člane k skupnemu delu in stanovitvi zavednosti. O delovanju zveze in o raznih prečitih stanovitih problemih sta poročala zvezni predsednik g. Ciril Majcen in tajnik g. Anton Petelin. Blagajna izkazuje ob zaključku 2818 Din premoženja. Debat je bila prav stvarna in živahna. Pri volitvah je bila izvoljena predlagana lista. Za načelnika je bil ponovno izvoljen poslanec g. Anton Cerer, za podpredsednika pa g. France Fajdiga. V odboru so zastopniki iz vseh občin okraja.

Pogreb žrtve nesreče na lovskega pohodu pod Malo planino, 30 letnega Antona Plevelja, je pokazal, kako globok vtis je napravil nesrečni dogodek na prebivalstvo. Iz Kamnika je odšlo na pogreb veliko številno lovcev s predsednikom Lovskega društva g. Stergarjem. Lovci so se poslovili od pokojnika s salvo in zapeli ob odprtem grobu žalostnino.

Iz Ptujja

Cestna dela v ptujskem srazu. S pomočjo pomožne akcije iz bežnostnega fonda je v našem srazu zelo živelo delo na cestah. Po vsem srazu se popravljajo občinske ceste, posebno ceste Majperk - Naraple - Zetale, Škole - Cirkovce - Sv. Lovreca, Sv. Janž - Ravno polje, Dolena - Nočice, Obrež - Salovci - Sv. Miklavž in Cvetkovci - Podgorci. Nadaljujejo pa graditve ceste Zavrč - Turški vrh, ki se gradi tudi s podporo sreskega cestnega odbora ter je pričakovati, da bo ta cesta letos dograjena in bo velikega gospodarskega pomena za Haloze, ker bo to ena najkrajših zvez s Klenovnikom in Zagrebom. Nadaljuje se tudi graditev nove občinske ceste Ivanjkovci - Lahonci. Tudi za to gradbo ceste je cestni odbor v Ptuj dal znatno podporo. V Srednjih Halozah pa se gradi popolnoma nova občinska cesta, bodoča banovinska, Leskovec - Nova cerkev, odnošna Podlehnik. Z deli se je že pričelo, in sicer v prvem odseku do Trafelovega hriba v dolžini 3 km. Drugi del v dolžini 3 km pa se bo začel graditi, čim se bo določila trasa, ki bi naj šla na Novo cerkev ali pa na Podlehnik. Pri gradbi so zaposleni le brezposelni in siromašni ljudje, ki se jim daje na ta način možnost zaslužka. Izmenjavajo se vsakih 14 dni, tako da pridejo vsi na vrsto.

Težka poškodba. Pred dnevi je prišel pijan mimo hiše posestnika Vipavca Ivana v Polensku posestnikov sin Hojnik Alojz iz Hlapencev, ki je brez vsakega povoda nekaj prepira s tam se nahajajočo družbo, ki je kurila kres. Ker se od družbe ničče zanj ni zmenil, je šel dalje. Kmalu sta odšla Sori Franc in Čuš Vinke proti domu, pa sta opazila na cesti, da ju nekdo v zasadi pričakuje. Ko je Sori posvetil z električno svetilko, je opazil Hojnika, ki je zbežal v Vipavcev listnjak ter se tam oborožil z desko, s katero je z vso silo udaril Sorja po čeljusti, da mu je izbil dva zoba in mu prizadel težko telesno poškodbo, da je moral iskati zdravniške pomoči. Hojnik je ovađen sodišču.

Težka nesreča. Ko se je v nedeljo vračal 44letni kočar Jožef Vidovič iz Gurškovega doma preko brvi čez potok Rogatnico, se je brv, ko je bil baš na sredi, nenkrat prelomila, da je Vidovič padel in zadobil težke notranje poškodbe, da je obležal in so ga šele ljudje našli, ki so ga spravili v ptujsko bolnico.

Nista se razumela.

Oče: »Tisti, ki vzame mojo hčerko, bo potreboval mnogo denarja.«
Snuhač: »Jaz res potrebujem mnogo denarja.«

Oglasil se je.

— Ali si se tudi ti danes v šoli oglasil, Andrejček?

— Da, celo trikrat, mamica.

— To je zelo lepo. Pri katerem predmetu si se pa oglasil?

— Pri računanju. Gospod učitelj nam je razlagal nove primere in vsakokrat je vprašal, kdo tega ne razume, pa sem se trikrat oglasil.

Gladiole, dalije in druge cvetlične korenine nudi SEVER & KOMP., LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 5. 30/T

MESEČNO SOBO v centru, opremljeno, oddam takoj; eventualno z vso oskrbo. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«.

BRIVSKEGA POMOČNIKA sprejemem takoj. — Šmartinska cesta 22. 1613

BRIVSKEGA POMOČNIKA po možnosti večšega ondulacije, sprejemem takoj. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1611

POSREDUJEM nakup in prodajo hranilnih knjižic. — Jos. Augustin, agentura bančnih poslov, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4. 1617

Sveže, najfinejše norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA v LJUBLJANI — priporočljivo bledim in slabotnim osebom.

BANČNE VLOGE kupujemo in prodajamo najkvalitetneje. Naročila iz province izvršujemo najzanesljiveje. Za odgovor prosimo, da priložite znamko za 3.- Din. — Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ulica 6/II. 28/T

PIJTE JOGHURT in KEIFFIR MLEKO iz mlekarne — Martine, Tyrševa cesta 17. — Zahtevajte ga v vseh mlekarnah in kavarnah.

ZELO POCENI se oblečete pri PRESKEERJU, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

Makulaturni papir

proda

»Prava „Slovenskega Naroda“, Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

»LISE za volane v različnih gubah. SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov i. t. d. AZURIRANJE, entel vložkov in cipke. PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaves, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši